

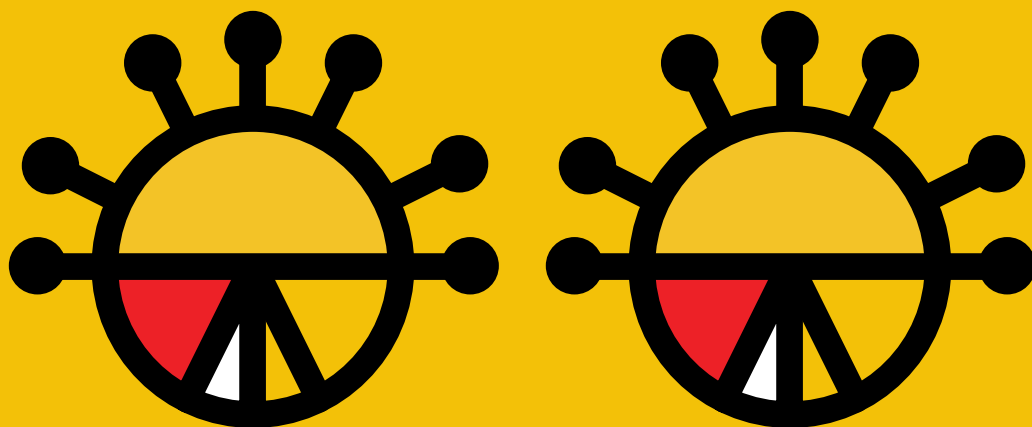
ISSN 1106-7160 / ISSN 2623-3052

No 169

ΙΟΥΛΙΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2020

—
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

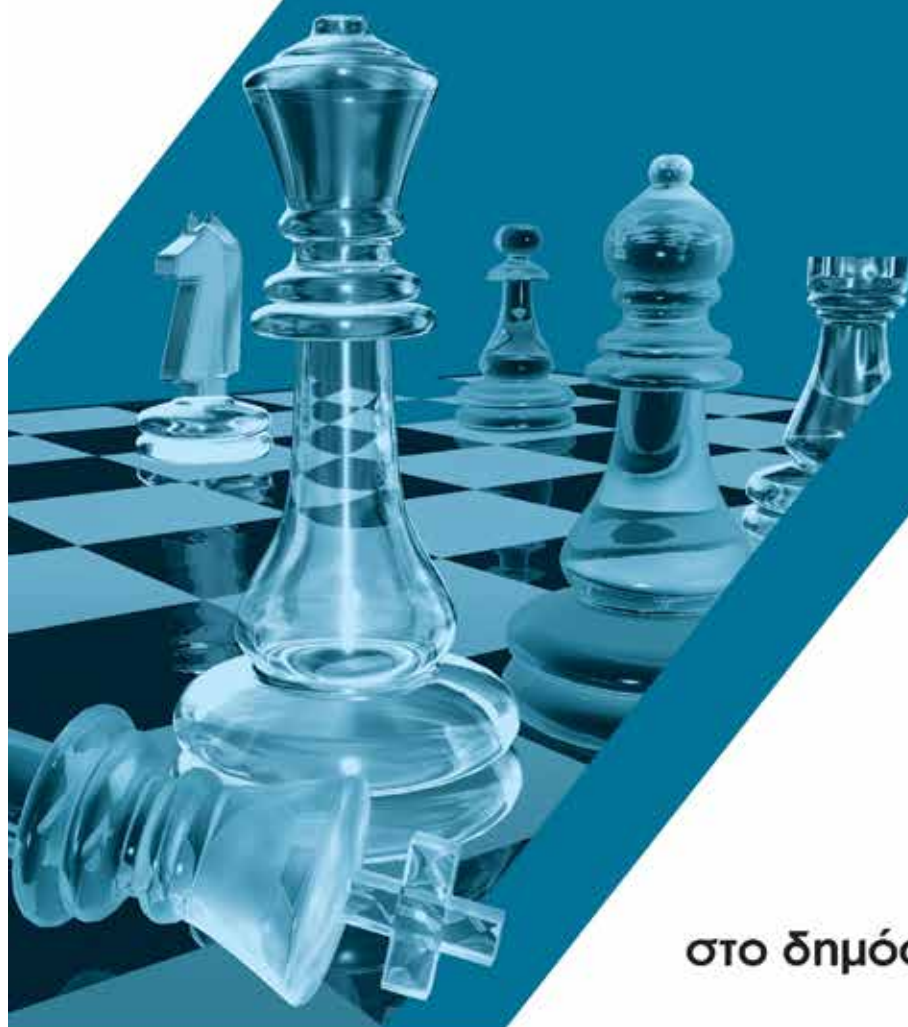

ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κάντε
τη σωστή
κίνηση

Διαφημίστε
τις υπηρεσίες σας
& τα προϊόντα σας

μέσα από τις σελίδες
των Οικονομικών Χρονικών

Απευθύνονται
σε 105.000
οικονομολόγους
& λογιστές
φοροτεχνικούς

που απασχολούνται
στο δημόσιο & ιδιωτικό τομέα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τηλ.: 213-21.41.866, 213-21.41.870

Δημιουργήστε την προσωπική σας ιστοσελίδα!

1

Κατοχυρώστε το όνομα (domain) που επιθυμείτε.

2

Αποκτήστε πακέτο φιλοξενίας (hosting).

3

Διαμορφώστε την ιστοσελίδα σας.

Για πρώτη φορά το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας προσφέρει σε όλα τα Μέλη του και σε όλους τους Λογιστές – Φοροτεχνικούς τη δυνατότητα να δημιουργήσουν την προσωπική τους ιστοσελίδα στο διαδίκτυο ΔΩΡΕΑΝ για ένα χρόνο.

Πρόκειται για μια υπηρεσία που εξασφάλισε το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας μέσω της εταιρείας IpHost και του Ευρωπαϊκού Μητρώου για Ονόματα Χώρου στο Διαδίκτυο (EURid).

Εναλλακτικά, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την προσφορά μεταφέροντας στο πακέτο φιλοξενίας (hosting) την υπάρχουσα ιστοσελίδα σας δωρεάν.

*Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας δεν ευθύνεται για το περιεχόμενο των ιστοσελίδων που θα επιλέξουν να αναρτήσουν τα Μέλη του και οι Λογιστές – Φοροτεχνικοί. Το περιεχόμενο των ιστοσελίδων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που επιβάλλουν η καλή πιστή και τα χρηστά ήθη. Η αποδοχή της προσφοράς από πλευράς των Μελών και των Λογιστών – Φοροτεχνικών συνεπάγεται την ανεπιφύλακτη αποδοχή και των παραπάνω.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
2020

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΚΟΛΛΙΑΣ,
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ο.Ε.Ε.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΑΥΡΙΔΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΟΥΡΓΑΝΑ ΜΑΡΙΑ
ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΝΩΤΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΤΗΛ. 213-21.41.800

e-mail: press@oe-e.gr

[facebook.com/oikoneegr](https://www.facebook.com/oikoneegr)

twitter.com/oikonomiko_epim

[youtube.com/user/oikonee](https://www.youtube.com/user/oikonee)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 12-14, 10563

ΤΗΛ. 213-21.41.800,

FAX: 210-52.27.300

www.oe-e.gr

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΤΗΛ.: 213-21.41.866

ART DIRECTION / DESIGN

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ

ΦΕΤΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

fetanisioannis.com

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

CLOUDPRINT DIGITAL AND DISPLAY

PRODUCTS ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ

ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 63, Τ.Κ. 14122,

ΝΕΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ

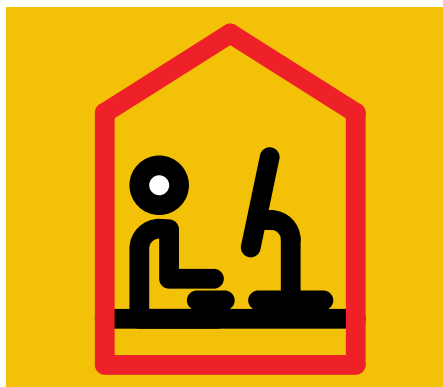

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση,
αναπαραγωγή ή μετάδοση
με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο
όλου ή μέρους του περιοδικού χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη

8

Κορωνοϊός και αγορά εργασίας

Του Κωνσταντίνου Κόλλια

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

18

Δημογραφικό και απασχόληση κλειδιά

για την έξοδο από την κρίση

Του Χρήστου Μέγα

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

24

Η νέα εργασιακή πραγματικότητα

Της Ρένας Μπαρδάνη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

12

Ο ΟΑΕΔ στην πρώτη γραμμή στήριξης

των εργαζομένων

Του Σπύρου Πρωτοψάλτη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

26

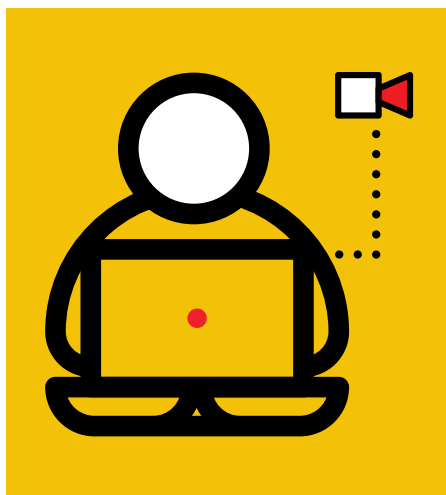
Ο καπιταλισμός είναι ο...πραγματικός ιός!

Του Ηλία Τσιμπουκάκη

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

14

Τηλεργασία στην Ελλάδα:
Αναδεικνύοντας τα οφέλη,
οριοθετώντας τους νέους κανόνες
[Του Ελευθέριου Κρητικού](#)

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

28

Οδηγός Τηλεργασίας

10

Κοινωνική ασφάλιση και αγορά εργασίας
μπαίνουν σε σύγχρονη εποχή
[Του Γιάννη Βρούτση](#)

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

20

Πανδημία και αγορά εργασίας
[Των Σάββα Γ. Ρομπόλη](#)
και [Βασιλείου Γ. Μπέτση](#)

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

30

Δείκτες Οικονομίας

16

Εφικτές οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ-
Προοδευτική Συμμαχία για τη στήριξη
των επιχειρήσεων και των εργαζομένων
[Της Μαριλίζας Ξενογιαννακοπούλου](#)

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

22

Πολιτική απασχόλησης για αλλαγή εποχής
και στροφή στην ανάπτυξη
[Του Χρήστου Α. Ιωάννου](#)

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Η αγορά εργασίας στην εποχή του κορωνοϊού

Η επέλαση του κορωνοϊού ανέτρεψε την καθημερινότητά μας, δημιούργησε νέα δεδομένα στη ζωή μας αλλά και επέβαλε νέους κανόνες στην αγορά εργασίας. Αναστολές συμβάσεων και «Συν-Εργασία» συγκατοικούν με τηλεργασία και πλήρη ή μερική απασχόληση ακόμη και εντός της ίδιας επιχείρησης.

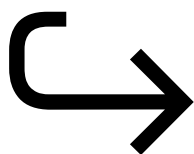
Το πλήγμα που έχει δεχθεί η αγορά εργασίας από την πανδημία είναι βαθύ. Κατά το πρώτο κύμα του κορωνοϊού μέχρι το άνοιγμα του τουρισμού οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 188.537 άτομα, καθώς, σύμφωνα με σχετικά στοιχεία, τον Μάρτιο ήταν 648.100 και τον Ιούνιο έφτασαν τους 836.637. Την ίδια περίοδο, η ανεργία αυξήθηκε κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες, καθώς από το 14,3% του περασμένου Μαρτίου, η ανεργία έφτασε τον Απρίλιο στο 15,8%, τον Μάιο στο 17,3% και τον Ιούνιο σκαρφάλωσε στο 18,3%.

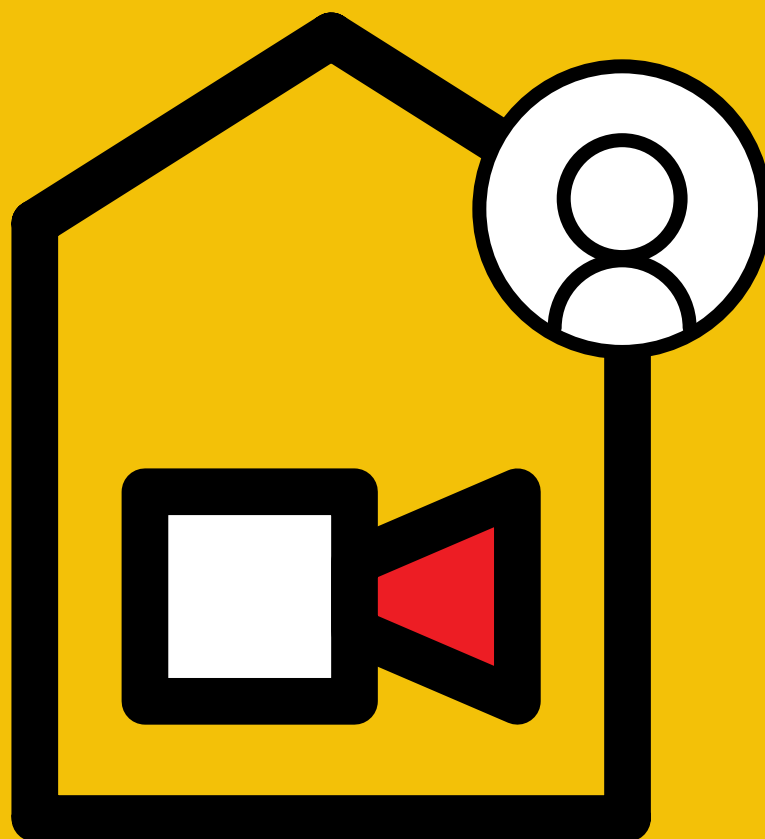
Με την πανδημία να επελαύνει και την ανεργία να αυξάνεται, η πολιτεία θέτει πλέγματα προστασίας για την αποφυγή διασποράς του κορωνοϊού αλλά και μέτρα στήριξης της απασχόλησης, τα οποία έχουν αντίκτυπο στην αγορά εργασίας. Οι εργαζόμενοι πολλών ταχυτήτων με διαφορετικό καθεστώς συμβάσεων είναι το τοπίο που έχει διαμορφωθεί στην αγορά εργασίας.

Τα «Οικονομικά Χρονικά» στο νέο τεύχος ανοίγουν το φάκελο «Κορωνοϊός και αγορά εργασίας», όπου οι αρθρογράφοι γράφουν για την νέα εργασιακή πραγματικότητα. Στην εποχή του κορωνοϊού, πολλοί εργαζόμενοι απασχολούνται σε διαφορετικές ώρες ή από το σπίτι, χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες και εφαρμόζουν εναλλακτικούς τρόπους εργασίας για την αποφυγή άμεσης επαφής. Η τηλεργασία ήρθε για να μείνει, ενώ πολλά επαγγέλματα αναμένεται να ανασχεδιαστούν υπό τη νέα κατάσταση που διαμορφώνεται, κάποια άλλα θα φθίνουν και κάποια άλλα θα αναπτυχθούν, καθώς η κρίση ήδη φαίνεται να επιδρά και στις καταναλωτικές συνήθειες και προτιμήσεις.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον όλοι συμφωνούν ότι απαιτείται αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου και χάραξη νέας στρατηγικής για την απασχόληση. Τα κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης αποτελούν τη μεγάλη ευκαιρία της Ελλάδας για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, αλλά και για την ψηφιακή και την ενεργειακή μετάβαση του ιδιωτικού τομέα.

Οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας τους επόμενους μήνες θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό τη χρονική έκταση και την ένταση της ύφεσης που θα εμφανίσει η ελληνική οικονομία το 2020 αλλά και την επιστροφή στην ανάκαμψη.

Κορωνοϊός και αγορά εργασίας

Του Κωνσταντίνου Κόλλια

Προέδρου του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος

Μέσα στις σαρωτικές αλλαγές που έχουν φέρει η πανδημία και τα μέτρα για τον περιορισμό της, ο τομέας της οικονομίας ο οποίος έχει δει να ανατρέπονται πολλά, είναι αυτός των εργασιακών σχέσεων.

Η τηλεργασία έχει αυξηθεί κατακόρυφα - όχι μόνο λόγω της υποχρεωτικότητάς της - σε πολλές χώρες, όπως και στην Ελλάδα.

Έτσι, έχει δημιουργήσει πλέον νέες συνθήκες μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών, δεδομένου ότι η ευελιξία έχει ενισχυθεί σε σημαντικό βαθμό.

Πέραν της τηλεργασίας, νέα δεδομένα δημιουργούνται και από το σύνολο των μέτρων που καλείται να λάβει μια επιχείρηση για τον έλεγχο πιθανών κρουσμάτων στα γραφεία ή/και στις εγκαταστάσεις της.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι καταρτίζοντες την εργασιακή νομοθεσία καλούνται να αναπροσαρμόζουν και να επικαιροποιούν διαρκώς διατάξεις και κανονισμούς. Ο στόχος (πρέπει να) είναι διπλός:

Πρώτον να λειτουργούν σωστά οι επιχειρήσεις και να μην υπάρχουν απώλειες στην παραγωγικότητα, λόγω των αλλαγών αυτών.

Δεύτερον, και εξίσου σημαντικό, να προστατεύονται στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι εργασιακές σχέσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων, δεδομένου ότι ήδη καταγράφονται περιπτώσεις καταχρηστικής εφαρμογής των νέων συνθηκών.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, παρακολουθώντας πάντα από κοντά τις εξελίξεις, επιχειρεί με το παρόν τεύχος των Οικονομικών Χρονικών να δώσει την πληρέστερη δυνατή εικόνα για τις αλλαγές που συντελούνται στις εργασιακές σχέσεις αυτή την περίοδο, προσπαθώντας να απαντήσει και στο ερώτημα για το κατά πόσο οι συγκεκριμένες αλλαγές είναι προσωρινές ή ήρθαν για να μείνουν.

Κοινωνική ασφάλιση και αγορά εργασίας μπαίνουν σε σύγχρονη εποχή

Του Γιάννη Βρούτση

Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Σήμερα, μπορούμε να μιλήσουμε για μια νέα εποχή του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Με τη δημιουργία του e-Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και με την ένταξη των κλάδων επικουρικής και εφάπαξ παροχών, ενοποιούμε τη βάση των ασφαλιστικών δεδομένων και εξασφαλίζουμε αποτελεσματικότερες και ταχύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες. Η ενοποίηση της βάσης των ασφαλιστικών δεδομένων, επιτρέπει την ψηφιοποίηση όλων των λειτουργιών της κοινωνικής ασφάλισης και συνεπακόλουθα την εύκολη διαχείρισή της.

Επίσης, με την δημιουργία του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), πραγματοποιείται οργανωτική και διοικητική ενοποίηση όλων των φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Ως εκ τούτου, αναβαθμίζεται η λειτουργία του e-Ε.Φ.Κ.Α και ελαχιστοποιείται ο απαραίτητος χρόνος για την ολοκλήρωση των διοικητικών διαδικασιών. Η επιτάχυνση των διαδικασιών έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων, μέσω του περιορισμού των βημάτων που απαιτούνται στο πλαίσιο συναλλαγών με το φορέα και της σταδιακής εξάλειψης των απαιτήσεων αυτοπρόσωπης παρουσίας για τη διεκπεραίωση μίας υπόθεσης. Καρπούς της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης και της διοικητικής ενοποίησης του e-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελούν η για πρώτη φορά ταυτόχρονη καταβολή κύριων και

επικουρικών συντάξεων που ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2020 και η επίσης για πρώτη φορά έκδοση ενιαίου ειδοποιητηρίου ασφαλιστικών εισφορών κύριας και επικουρικής ασφάλισης, που ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2020.

Η ψηφιακή απονομή κύριας σύνταξης «ΑΤΛΑΣ» είναι πλέον μια πραγματικότητα, η οποία αποτελεί σημαντική μεταρρύθμιση στο σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης. Η νέα αυτή διαδικασία έρχεται να αντιμετωπίσει το σημαντικότερο πρόβλημα στην εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων των τελευταίων δεκαετιών καθώς, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες, μετασχηματίζει τη διαδικασία απονομής συντάξεων σε μια απλή ηλεκτρονική υπηρεσία επιπέδου 4 επιτυγχάνοντας:

- α.** Την απαλλαγή του ασφαλισμένου από το ρόλο του άτυπου κλητήρα που έπρεπε να συγκεντρώσει και να προσκομίσει πληθώρα δικαιολογητικών. Πλέον αυτά αντλούνται ηλεκτρονικά μέσω της διασύνδεσης του e-ΕΦΚΑ με τους φορείς που τα εκδίδουν.
- β.** Τη μετατροπή μιας πολύμηνης, κατά κανόνα, διαδικασίας σε μια συναλλαγή λίγων λεπτών για τους ασφαλισμένους. Ενδεικτικά, με την έναρξη της πλήρους λειτουργίας της πρώτης φάσης υλοποίησης, ο χρόνος απονομής της σύνταξης θα μειωθεί σε λίγα δευτερόλεπτα από την υποβολή της αίτησης.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της διαδικασίας απονομής σύνταξης ακολουθεί την υλοποίηση σε τέσσερις φάσεις, κάθε μια από τις οποίες περιλαμβάνει το στάδιο του σχεδιασμού και της ανάπτυξης, το στάδιο της 3μηνιας πιλοτικής λειτουργίας, το στάδιο της πλήρους παραγωγικής λειτουργίας και το στάδιο της ένταξης του μέγιστου δυνατού όγκου των εκκρεμών υποθέσεων.

Στην πρώτη φάση, που τέθηκε σε πλήρη παραγωγική λειτουργία στις 23 Ιουλίου 2020, εντάχθηκαν οι συντάξεις γήρατος των αγροτών και οι μεταβάσεις «αιτία θανάτου». Οι επόμενες τρεις φάσεις έχουν σχεδιαστεί ως εξής:

- **Φάση Β'**: Συντάξεις Αναπηρίας και Γήρατος υγειονομικών με στόχο την παραγωγική λειτουργία - από το Μάρτιο του 2021.
- **Φάση Γ'**: Συντάξεις Γήρατος μισθωτών, δημοσίου και μηχανικών με στόχο την παραγωγική λειτουργία - από τον Ιούλιο του 2021.
- **Φάση Δ'**: Συντάξεις Γήρατος ελεύθερων επαγγελματιών, νομικών και εργαζομένων στον τύπο με στόχο την παραγωγική λειτουργία - από τον Νοέμβριο του 2021.

Με την ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού υπολογίζεται ότι θα εκδίδεται ψηφιακά το 85% των αιτήσεων.

Στο επίπεδο των εισφορών, θεσπίσαμε ένα καινοτόμο και ανταποδοτικό σύστημα ελεύ-

θερης και ευέλικτης επιλογής για τους ελεύθερους επαγγελματίες, διευκολύνοντας έτσι όχι μόνο τον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα αλλά και ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων τους και πρωτοβουλιών.

Στη μισθωτή εργασία, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός για το 2021 αναφορικά με τον ιδιωτικό τομέα, συνυπολογίζοντας και την ήδη εφαρμοσθείσα μείωση από το β' εξάμηνο του 2020, μειώνει συνολικά κατά 3,90 ποσοστιαίες μονάδες τις ασφαλιστικές εισφορές. Η μείωση αυτή εξασφαλίζεται από εισφορές υπέρ των συνεισπραττόμενων λογαριασμών (εισφορές υπέρ τρίτων) και δεν θίγει τις ανταποδοτικές εισφορές κύριας και επικουρικής ασφάλισης. Το μη μισθολογικό κόστος της μισθωτής εργασίας στη χώρα κρίνεται ιδιαίτερα υψηλό, εντείνει την παραοικονομία, ευνοεί τη στροφή των εργαζομένων στο εξωτερικό ή στην αυτοαπασχόληση υπονομεύοντας την αύξηση της παραγωγικότητας, της εξωστρέφειας και της ευημερίας της χώρας.

“

Στο επίπεδο των εισφορών, θεσπίσαμε ένα καινοτόμο και ανταποδοτικό σύστημα ελεύθερης και ευέλικτης επιλογής για τους ελεύθερους επαγγελματίες διευκολύνοντας τον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Ο ΟΑΕΔ στην πρώτη γραμμή στήριξης των εργαζομένων

Του Σπύρου Πρωτοψάλτη

Διοικητή ΟΑΕΔ

Από την πρώτη στιγμή της πανδημίας, ο ΟΑΕΔ ανταποκρινόμενος στον ισχυρό κοινωνικό του ρόλο ως κεντρικός επιχειρησιακός βραχίονας του κράτους για την καταπολέμηση της ανεργίας, βρέθηκε στην πρώτη γραμμή για την στήριξη του εργατικού δυναμικού. Αναμφισβήτητα, οι επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας δημιουργούν μια πρωτόγνωρη συγκυρία που απαιτεί άμεσες, δραστικές και αποτελεσματικές ενέργειες.

Η επιδείνωση των δεικτών της ανεργίας σε παγκόσμια κλίμακα είναι δεδομένη και όπως αναφέρει ο Οργανισμός Οικονομικής Συγκυρίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) «η γρήγορη αντίδραση στις μεγάλες προκλήσεις που προκάλεσαν τα μέτρα καραντίνας απαιτεί μία “ηράκλεια προσπάθεια” από την πλευρά των κυβερνήσεων».

Στο πλαίσιο λοιπόν των κυβερνητικών μέτρων, οι πρωτοβουλίες και οι δράσεις μας κινήθηκαν σε τρεις βασικούς άξονες: 1) τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Οργανισμού για την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των πολιτών και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, 2) την άμεση δημιουργία ενός αποτελεσματικού κοινωνικού δικτύου προστασίας και 3) τον σχεδιασμό ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για την επόμενη μέρα μέσω ενισχυμένων προγραμμάτων επιδότησης της εργασίας.

Με γνώμονα την προστασία της δημόσιας υγείας και την αποτελεσματική εξυπηρέ-

τηση των πολιτών, ολοκληρώσαμε τον ψηφιακό μετασχηματισμό του Οργανισμού σε διάστημα λίγων εβδομάδων και πλέον σχεδόν όλες οι υπηρεσίες παρέχονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά συμπεριλαμβανομένων, για πρώτη φορά, των δυο πιο «δημοφιλών» υπηρεσιών που είναι η εγγραφή στο μητρώο ανέργων και η αίτηση για επίδομα ανεργίας.

Ταυτόχρονα, οι παρατάσεις των επιδομάτων ανεργίας, η έκτακτη οικονομική ενίσχυση μακροχρόνια ανέργων και η έκτακτη αποζημίωση εποχικά εργαζομένων στον τουρισμό και επισιτισμό συνέβαλαν καίρια στη στήριξη και ανακούφιση των ευάλωτων συμπολιτών μας. Το διευρυμένο πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού στήριξε ανέργους, εργαζόμενους και επιχειρήσεις του κλάδου.

Γνωρίζοντας όμως πως τα μέτρα ανακούφισης μέσω παροχών και επιδομάτων έχουν μόνο προσωρινό αντίκτυπο, σχεδιάσαμε, με το βλέμμα στην επόμενη μέρα, ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και μια «νέα γενιά» προγραμμάτων, με σκοπό την ανάσχεση της ανεργίας μέσω της επιδότησης της εργασίας.

Τον Ιούλιο παρουσιάσαμε ένα σύνολο 19 προγραμμάτων με 130.000 νέες θέσεις εργασίας με έμφαση στον ιδιωτικό τομέα και προϋπολογισμό 1,13 δις. Με στόχο την μέγιστη απορροφητικότητα και ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες

“

Οι επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας δημιουργούν μια πρωτόγνωρη συγκυρία που απαιτεί άμεσες, δραστικές και αποτελεσματικές ενέργειες.

των επιχειρήσεων, προχωρήσαμε σε σημαντικές αλλαγές. Αυξήσαμε την επιχορήγηση, δηλαδή το ποσοστό μισθών και εισφορών που καλύπτει ο ΟΑΕΔ, έως και 100%, εξαλείψαμε τις δεσμεύσεις, απλουστεύσαμε τις προϋποθέσεις συμμετοχής και επιταχύναμε τις διαδικασίες ένταξης και πρόσληψης.

Ήδη, τα πρώτα στοιχεία είναι πολύ ενθαρρυντικά, καθώς υπάρχει αυξημένη ζήτηση των επιχειρήσεων για τα προγράμματα που ενεργοποιήθηκαν τους τελευταίους δύο μήνες. Με ενισχυμένα κίνητρα και στοχευμένα προγράμματα απασχόλησης, ο ΟΑΕΔ επιδοτεί την εργασία και καταπολεμά την ανεργία, δίνοντας την ευκαιρία σε χιλιάδες ανέργους να εργαστούν και σε χιλιάδες επιχειρήσεις να προσλάβουν προσωπικό.

Επιπλέον, επενδύουμε στην ακόμα στενότερη διασύνδεση των 50 Επαγγελματικών

Σχολών (ΕΠΑΣ) Μαθητείας και των 30 ΙΕΚ ΟΑΕΔ με τις επιχειρήσεις, μέσω νέων ειδικοτήτων στον ανασχεδιασμό και την επέκταση υπηρεσιών σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας, στη συνεχή αξιολόγηση προγραμμάτων, στην ψηφιοποίηση υπηρεσιών, καθώς επίσης και στις συμπράξεις με κορυφαίες εταιρείες για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ανέργων, την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος και την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας.

Ο ΟΑΕΔ βρίσκεται σταθερά στο πλευρό του εργατικού δυναμικού και των επιχειρήσεων, υλοποιώντας καινοτόμες πρωτοβουλίες, εκπληρώνοντας τον κομβικό ρόλο του, στηρίζοντας την ελληνική κοινωνία και συνδράμοντας με όλες του τις δυνάμεις στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Τηλεργασία στην Ελλάδα: Αναδεικνύοντας τα οφέλη, οριοθετώντας τους νέους κανόνες

Του Ελευθέριου Κρητικού

Υποδιοικητή ΕΦΚΑ

Η έλευση της πανδημίας COVID-19 στην Ελλάδα αποτέλεσε ένα πρωτοφανές γεγονός, καθώς για πρώτη φορά ένας βιολογικός κίνδυνος ήρθε να δοκιμάσει τις ανοχές της, επί μια δεκαετία και πλέον, δοκιμαζόμενης οικονομίας στο σύνολό της.

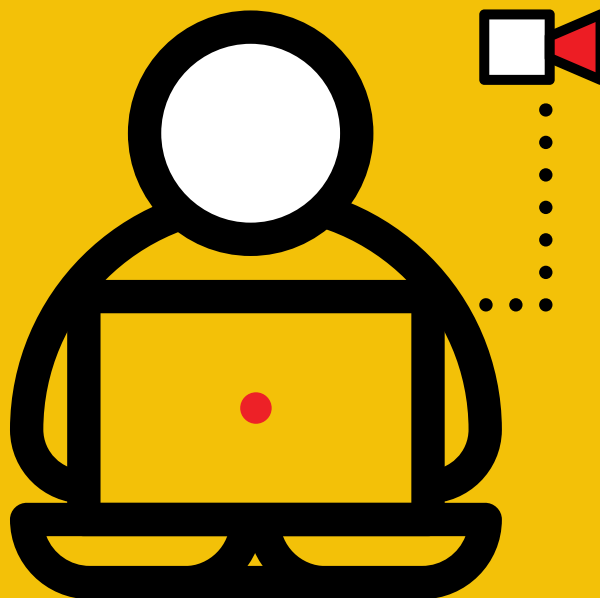
Ένα από τα πολλά θέματα που αναδείχτηκαν κατά την περίοδο του εαρινού «lockdown» ήταν η ανάγκη χρήσης της τηλεργασίας (αλλιώς εξ αποστάσεως εργασίας ή telecommuting και teleworking εις την Αγγλική) ως ενδεδειγμένης, πολλές φορές και υποχρεωτικής, μεθόδου επίτευξης της «κοινωνικής αποστασιοποίησης» («social distancing») και του περιορισμού συγχρωτισμού στους εργασιακούς χώρους.

Σημειώνεται ότι η Ελλάδα, μέχρι πριν την έλευση της πανδημίας, υπήρξε αλίμενη γι' αυτή την μορφή απασχόλησης (18η θέση το 2017 μεταξύ των Κρατών της ΕΕ28 με μόλις 5% τακτικά τηλε-εργαζόμενους επί του συνόλου

των μισθωτών (έρευνα του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας -ILO-). Τούτο δε, συνέβαινε σε απόλυτη αντιδιαστολή με τα ιδιαίτερος ανεπτυγμένα κράτη (Γερμανία, Αγγλία, ΗΠΑ κ.α.), όπου η εξ αποστάσεως απασχόληση αναπτύσσονταν ραγδαία αγγίζοντας έως και το 50% σε διάφορες επαγγελματικές ειδικότητες.

Η δοκιμασία όμως της Οικονομίας τον Μάρτιο, αποτέλεσε εφελτήριο όχι μόνο για την επαναπροσέγγιση αυτής της μορφής απασχόλησης αλλά και για την ανάδειξη των δομικών πλεονεκτημάτων της. Σταχυολογώντας ορισμένα από τα βασικά ευρήματα πρόσφατης μελέτης του Πανεπιστημίου Stanford, η τηλεργασία:

-Για τον εργαζόμενο, μειώνει το κόστος μετακίνησης από και προς το χώρο εργασίας (αυξάνοντας αντίστοιχα το διαθέσιμο εισόδημά του), βελτιώνει το διαχρονικά επιδιωκόμενο Ισοζύγιο Εργασίας - Ιδιωτικής Ζωής (work-life balance) αυξάνοντας το διαθέσιμο προσωπικό χρόνο.

- Για τον εργοδότη, μειώνει το κόστος στέγασης, αυξάνει την παραγωγικότητα ανά εργαζόμενο και αυξάνει τα γεωγραφικά όρια άντλησης εργαζομένων.

- Για το κοινωνικό σύνολο, μειώνει δραστικά το περιβαλλοντολογικό στίγμα των επιχειρήσεων και την κυκλοφοριακή συμφόρηση.

Είναι ασφαλές να υποθέσουμε λοιπόν πως, δεδομένων και των τεχνολογικών δυνατοτήτων, η τηλεργασία ήρθε για να μείνει.

Υποχρέωση όλων μας είναι η διαρκής προσαρμογή και ισχυροποίηση του θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου προκειμένου να καρπωθεί η οικονομία τα όποια πλεονεκτήματα, απορρίπτοντας ωστόσο τον κίνδυνο εκμετάλλευσης των ιδιαίτερων ιδιοτήτων αυτής της μορφής απασχόλησης.

Ός σήμερα στην Ελλάδα το θεσμικό πλαίσιο ακολουθεί, εν πολλοίς, τα ευρωπαϊκά πρότυπα και είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητικό. Η Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2006-2007 ενσωμάτωσε για πρώτη φορά την Ευρωπαϊκή Συμφωνία Πλαίσιο για την Τηλεργασία, η οποία έκτοτε αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εκάστοτε ισχύουσας ΕΓΣΣΕ (Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας).

Η μαζικότητα όμως στη χρήση της εξ αποστάσεως απασχόλησης κατά το 2020 φανέ-

ρωσε επιμέρους προβλήματα που ετοιμαζόμαστε να αντιμετωπίσουμε με μια προσεκτική αναθεώρηση του ισχύοντος πλαισίου.

Ενδεικτικά, βασικές κατευθυντήριες αρχές του αναθεωρημένου πλαισίου θα αποτελούν:

- Πλήρης σεβασμός των εργασιακών σχέσεων.

- Τήρηση ωραρίου από τον εργοδότη.

- Σεβασμός της ιδιωτικής ζωής του τηλεεργαζομένου.

- Κάλυψη του κόστους εξοπλισμού από τον εργοδότη.

- Απαγόρευση της χρήσης κάμερας.

- Σύστημα ελέγχου τηλεργασίας, σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

- Δήλωση εργαζομένου και ωραρίου τηλεργασίας στην «ΕΡΓΑΝΗ».

Απαραίτητο συμπληρωματικό της αναθεώρησης θα αποτελέσει η ίδρυση αυτοτελούς Τμήματος Ελέγχου Τηλεργασίας στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, το οποίο θα είναι αρμόδιο για τη διενέργεια ελέγχων για τη διαπίστωση της τήρησης των όρων της συμφωνίας για τηλεργασία και των μέτρων για την ασφάλεια και υγεία του τηλε-εργαζομένου.

“

Είναι ασφαλές να υποθέσουμε ότι, δεδομένων και των τεχνολογικών δυνατοτήτων, η τηλεργασία ήρθε για να μείνει.

Εφικτές οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία για τη στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων

Της Μαριλίζας Ξενογιαννακοπούλου

*Τομέαρχη Εργασίας και Κοινωνικών υποθέσεων
του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία*

Η κυβέρνηση της ΝΔ αντιμετώπισε εξ αρχής την κρίση της πανδημίας ως μια ευκαιρία βίαιης αναδιάρθρωσης της αγοράς εργασίας και αποδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων. Με τις πολιτικές της τροφοδοτεί το φαύλο κύκλο της ύφεσης, των λουκέτων, της ανεργίας και της ανασφάλειας. Σε περιόδους ύφεσης επιβάλλεται η άσκηση επεκτατικής πολιτικής με δημόσιες επενδύσεις και εμπροσθοβαρή μέτρα στήριξης της πραγματικής οικονομίας, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των μισθών και της ζήτησης. Γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέστειλε το Σύμφωνο Σταθερότητας, απελευθέρωσε τα προγράμματα του ΕΣΠΑ και θεσμοθέτησε το Ταμείο Ανάκαμψης. Η κυβέρνηση της ΝΔ επέδειξε ανεπάρκεια στην αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων.

Η χώρα μας έχει πρόσβαση σε σημαντικούς ευρωπαϊκούς πόρους, οι οποίοι παραμένουν αναξιοποίητοι και σε συνδυασμό με τη χαλάρωση των δημοσιονομικών περιορισμών και το μαξιλάρι ασφαλείας που εξασφάλισε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, δίνουν τη δυνατότητα υλοποίη-

σης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου στήριξης του ΕΣΥ (Εθνικό Σύστημα Υγείας), της πραγματικής οικονομίας και της εργασίας. Μέσω του ΕΣΠΑ καθίσταται πλέον εφικτό να χρηματοδοτηθεί στο 100% το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας, δηλαδή με μηδενική εθνική συμμετοχή και με αναδρομικότητα από τον Φλεβάρη. Ειδικότερα, μπορούν να στηριχθούν οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι με:

- Μη επιστρεπτέα ενίσχυση κεφαλαίου κίνησης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Με επιδότηση μισθού και ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζόμενους (συμπεριλαμβανομένων και των αυτοαπασχολούμενων)
- Με ενίσχυση εισοδήματος των εποχικών και επισφαλώς εργαζομένων.

Η κυβέρνηση επέδειξε ανεπάρκεια και στη διεκδίκηση πόρων από το νέο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα SURE για τη στήριξη της εργασίας. Ενδεικτικό αυτού, είναι πως η Ελλάδα λαμβάνει

“

Σε περιόδους ύφεσης επιβάλλεται η άσκηση επεκτατικής πολιτικής με δημόσιες επενδύσεις και εμπροσθοβαρή μέτρα στήριξης της πραγματικής οικονομίας, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, των μισθών και της ζήτησης.

μόλις 2,7 δις ευρώ, ενώ η Πορτογαλία 5,6 δις ευρώ. Να θυμηθούμε βέβαια και τη σκανδαλώδη υπόθεση των voucher για τους επιστήμονες. Τα δεδομένα αυτά διαψεύδουν τους κυβερνητικούς ισχυρισμούς και αποδεικνύουν πως οι προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία για τη στήριξη επιχειρήσεων και εργαζομένων είναι αναγκαίες, εφικτές και με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ο κ. Μητσοτάκης στην πρόσφατη ομιλία του στη Θεσσαλονίκη, σε μια περίοδο δραματικής μείωσης των εισοδημάτων, απευθυνόμενος σε εργαζόμενους που βρίσκονται είτε σε αναστολή σύμβασης είτε σε υποχρεωτική μείωση μισθού και εκ περιτροπής εργασία, υποχρεωτικής επιβολής απλήρωτων υπερωριών, μείωσης του δώρου Χριστουγέννων και μονομερούς καθορισμού των υπερωριών από τους εργοδότες, ανέφερε ότι η εργασία στην Ελλάδα είναι «ακριβή» και χρειάζεται η περαιτέρω ελαστικοποίησή της.

Η κυβέρνηση προαναγγέλλει την ιδιω-

τικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης προκαλώντας άμεσο πρόβλημα καταβολής των σημερινών επικουρικών συντάξεων, καθώς και τεράστιο έλλειμμα στον προϋπολογισμό. Κατά συνέπεια, είτε θα μειωθούν οι συντάξεις είτε θα κληθούν να πληρώσουν το έλλειμμα οι πολίτες με αύξηση φόρων-εισφορών και περικοπή μισθών-επιδομάτων. Πρόκειται για υπονόμηση του δημόσιου και αναδιανεμητικού ασφαλιστικού συστήματος και κατάλυση της αρχής της αλληλεγγύης των γενεών καταδικάζοντας στην αβεβαιότητα τους νέους ασφαλισμένους.

Ο Αλέξης Τσίπρας στην ομιλία του στη Θεσσαλονίκη ανέπτυξε τους βασικούς άξονες μιας εναλλακτικής, κοστολογημένης και αξιόπιστης πρότασης για την έξοδο από την πολύπλευρη υγειονομική, οικονομική, κοινωνική και κλιματική κρίση, που αποτελεί το πλαίσιο μιας νέας Κοινωνικής Συμφωνίας, Ελπίδας και Προοπτικής για τη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία.

Δημογραφικό και απασχόληση - κλειδιά για την έξοδο από την κρίση

Του Χρήστου Μέγα

Δημοσιογράφου, Γραμματέα του Τομέα Εργασίας του ΚΙΝΑΛ

Η εν εξελίξει υγειονομική κρίση εμφανίζει περισσότερα κοινωνικά - παραγωγικά συμπτώματα από την προηγούμενη οικονομική, καθώς:

1. Είναι συνέχεια της οικονομικής, και ειδικά στην χώρα μας λειτουργεί πολλαπλασιαστικά, αφού δεν αντιμετωπίστηκαν τα αίτια της κρίσης της περιόδου 2007 - 2009, παρά μόνο ελήφθησαν οριζόντια - περιοριστικά μέτρα (2009 - 2018) για τον περιορισμό των επιπτώσεων (δίδυμα ελλείμματα κ.α.). Σε τέτοιες περιπτώσεις απαιτείται αντιμετώπιση των αιτιών και όχι θεραπεία των επιπτώσεων. Όπως για παράδειγμα στο πρόβλημα με τον κορωνοϊό: θέλουμε εμβόλιο (να μην νοσήσουμε) και όχι φάρμακο να αποθεραπευτούμε...
2. Προκάλεσε κρίση παραγωγής, κάτι που δεν είχε συμβεί ούτε σε πολεμικές περιόδους όπου υπήρχε παραγωγή όπλων, πυρομαχικών, ανεφοδιασμός στρατού κ.α..
3. Η δε έξοδος από την κρίση στηρίζεται, όπως πάντα, στο παρελθόν σε περισσότερες δημόσιες δαπάνες. Αλλά η χώρα μας

αδυνατεί να ανταποκριθεί: έχει πολύ υψηλό δημόσιο χρέος (θα ξεπεράσει φέτος το 200% του ΑΕΠ) και δεν μπορεί (δεν της επιτρέπουν οι δανειστές) να καταφύγει στις αγορές για αναπτυξιακά κεφάλαια.

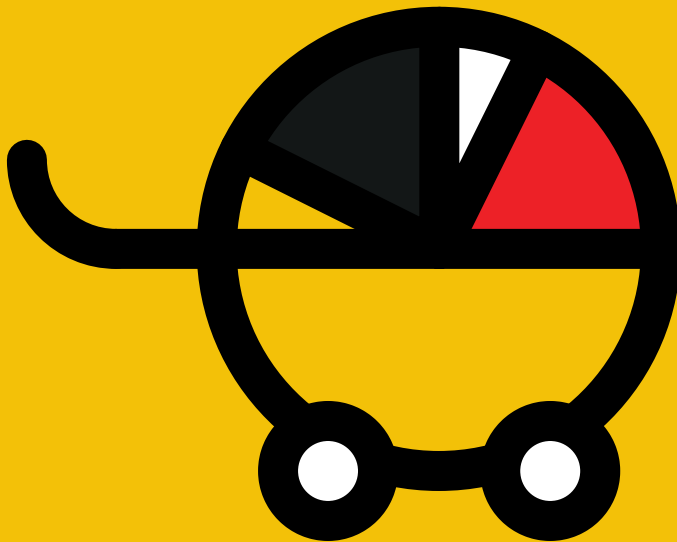
4. Τέλος, η χώρα δεν έχει (υγιές) τραπεζικό σύστημα («κόκκινα» δάνεια) το οποίο θα χρηματοδοτούσε νέες και τολμηρές επενδυτικές προτάσεις.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον απαιτείται: α) αλλαγή παραγωγικού μοντέλου, κάτι που δεν έγινε στην οικονομική κρίση και β) επειγόντως Στρατηγική Απασχόλησης.

Προς τούτο, αναμφίβολα, το Ταμείο Ανάκαμψης και τα περίπου 19 δις ευρώ των καθαρών μεταβιβάσεων είναι κάτι σημαντικό (σ.σ. δεν αναφέρομαι στα δανεικά των 12 δις ευρώ, γιατί αυτά θα βαρύνουν τους σημερινούς νέους, οι οποίοι είναι άνεργοι και καλούνται ήδη να πληρώσουν ένα δυσβάστακτο χρέος 340 δις ευρώ, συν τις ασφαλιστικές εισφορές για τα ώριμα ασφαλιστικά δικαιώματα).

“

Η χώρα χρειάζεται σταθερές και αειφόρες πηγές πλούτου και κυρίως κοινωνική συνοχή και προοπτική για τους νέους μας.

Η ευκαιρία είναι μπροστά μας. Για να την εκμεταλλευτεί η χώρα πρέπει τα κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης να πάνε σε τρεις βασικές κατευθύνσεις:

1. Να αποκτήσουμε, με κάθε κόστος, Στρατηγική Απασχόλησης. Οι χαμηλής εξειδίκευσης εργαζόμενοι πρέπει να επιδοτηθούν σημαντικά και ο κοινωνικός τομέας θα πρέπει να αναδειχθεί ως εργοδότης «ύστατης καταφυγής».
2. Να χρηματοδοτηθούν σχέδια, κυρίως νέων επιστημόνων, για νεοφυείς επιχειρήσεις και οι επενδύσεις στον αγροτοδιατροφικό τομέα με εξαγωγικό προσανατολισμό.
3. Να αποκτήσουμε στοιχειώδη βιοτεχνία - βιομηχανία.

Αν κάτι απέδειξε η δίδυμη κρίση (οικονομική και πανδημία) είναι ότι η χώρα χρειάζεται σταθερές και αειφόρες πηγές πλούτου (σχετική επάρκεια σε αγροτικά προϊόντα, καθετοποίηση, δυναμική βιοτεχνία, φτηνή και ασφαλή - συνεχούς απόδοσης - ενέργεια) και κυρίως κοινωνική συνοχή και προοπτική για τους νέους μας.

Οι μέχρι τώρα αρχικές συζητήσεις (πόρισμα Πισσαρίδη) δεν μας επιτρέπουν καμιά αισιοδοξία. Το πρόβλημα δεν είναι το εργατικό κόστος όπως εκεί περιγράφεται, αλλά οι (τεχνολογικές) επενδύσεις. Ακόμη χειρότερα, διατυπώνονται... πρόδρομες πιέσεις για την μοιρασιά των

31 δις (μαζί με τα δανεικά) με τις ίδιες αδιαφανείς τακτικές, στην... μεταβιομηχανική κατεύθυνση του ευρωπαϊκού Βορρά.

Ως προοδευτικός χώρος, ως σοσιαλιστές, ως Κίνημα Αλλαγής εργαζόμαστε ώστε να καλύψουμε αυτές τις παραγωγικές και κοινωνικές ανάγκες με ένα σαφές, δεσμευτικό και με μετρήσιμους στόχους Κυβερνητικό Πρόγραμμα. Μόνο έτσι το παραδοσιακό μας ακροατήριο θα γίνει το ελπιδοφόρο μέλλον: οι νέοι, οι εργαζόμενοι, οι μικρομεσαίοι, οι αγρότες, οι ασφαλισμένοι, ώστε, ακολούθως, να έρθουμε να καλύψουμε το πολιτικό κενό που σχηματίζεται από την ιδεολογική προσήλωση της ΝΔ στον... προηγούμενο πόλεμο (αυτόν των ελλειμμάτων και της συμπίεσης του εργατικού κόστους) και την απροθυμία του ΣΥΡΙΖΑ να κάνει αυτοκριτική για την καταστροφική κυβερνητική περίοδο των θηριωδών πλεονασμάτων, της υπερφορολόγησης, της εκκώρησης της δημόσιας περιουσίας στους δανειστές για 99 χρόνια και της αντιμετώπισης της (προκληθείσης και από την πολιτική του) φτωχοποίησης με αδιέξοδες επιδοματικές πολιτικές.

Έξοδος λοιπόν από την δίδυμη κρίση με απασχόληση και δημογραφικό. Όσοι διαβάζουν άλλα "βιβλία" (ελλείμματα, φοροκίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων κ.α.) πολεμούν στον προηγούμενο "πόλεμο" και ανακυκλώνουν το αδιέξοδο.

Πανδημία και αγορά εργασίας

Των Σάββα Γ. Ρομπόλη
Ομότιμου Καθηγητή Παντείου Πανεπιστημίου
και Βασιλείου Γ. Μπέτση
Υποψήφιου Διδάκτορα Παντείου Πανεπιστημίου

Η διεθνής οικονομία, κατά τη περίοδο της πανδημίας του COVID οδηγείται, όπως προκύπτει εκ του αποτελέσματος, σε βαθειά ύφεση με αρνητικές συνέπειες, μεταξύ των άλλων, στην οικονομία και στην αγορά εργασίας. Η ίδια προοπτική εκτιμάται και για τις χώρες της Ευρωζώνης, οι οποίες, μεταξύ των άλλων, θα πληγούν (οίκος αξιολόγησης DBRS, Σεπτέμβριος 2020) από μία άνιση ανάκαμψη σε βάρος των χωρών του Νότου ως τα πλέον ευάλωτα και εξαρτημένα κράτη - μέλη από τον τουρισμό. Ειδικότερα, από τη συγκεκριμένη μελέτη αναδεικνύεται ότι η Ελλάδα είναι η πλέον ευάλωτη οικονομία και εξαρτημένη (20,8% του ΑΕΠ και 21,7% της απασχόλησης) από την ύφεση του τουρισμού και ακολουθούν η Κύπρος, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιταλία.

Στις συνθήκες αυτές, οι ασκούμενες πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα κατά τη συγκεκριμένη περίοδο της πανδημίας του COVID, δεν περιόρισαν, όπως προκύπτει εκ του αποτελέσματος, τις βασικές συνέπειες (ευελιξίες, ανεργία) στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα. Έτσι, εκτός από την αύξηση του υψηλού επιπέδου στατιστικής ανεργίας (17,3% - 758.000 άνεργοι το 2019 και 18,3% - 836.000 άνεργοι σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, σε 21,3% - 22,1% (1.020.000 - 1.070.000 άνεργοι) κατά το 2020, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας προστίθενται στις υπάρχουσες ευελιξίες των αμοιβών, του χρόνου εργασίας, κ.λπ., νέες ευέλικτες μορφές απασχόλησης όπως: η αναστολή των συμβάσεων εργασίας (μερική ανεργία), η απασχόληση μετά την αναστολή των συμβάσεων εργασίας, η τηλεργασία, η απλήρωτη υπερωρία, η μερική και η εκ περιτροπής απασχόληση.

Παράλληλα, οι δυσμενείς εξελίξεις στην οικονομία και στην αγορά εργασίας κατά το Β' εξάμηνο του 2020, σε συνδυασμό και με την εκτίμησή μας πως η Ελληνική οικονομία θα συναντήσει αντίστοιχα μακρο-οικονομικά και κοινωνικά μεγέθη του έτους 2019 όχι νωρίτερα από το 2023, καταδεικνύει ότι οι εργαζόμενοι σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης στην χώρα μας,

απειλούνται από την ολική ανεργία, με ό,τι αυτό αρνητικά συνεπάγεται αναφορικά με την προοπτική (ένας στους δέκα ανέργους δικαιούται για ένα χρόνο επίδομα ανεργίας) φτωχοποίησης τους.

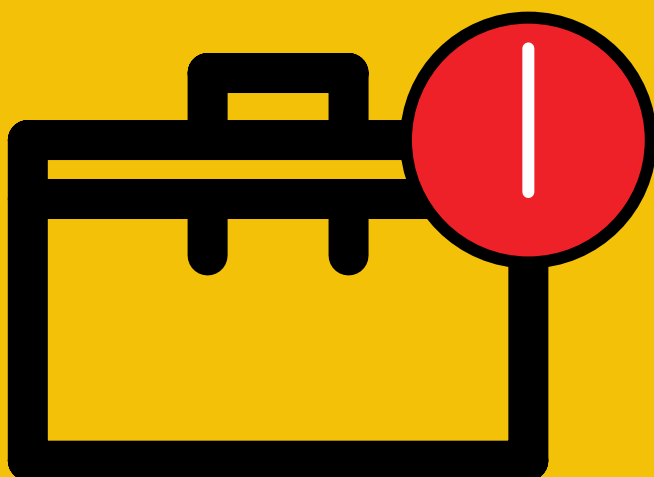
Με άλλα λόγια, διαπιστώνεται με τον πιο εύληπτο τρόπο ότι τα δυσμενή αυτά χαρακτηριστικά της υψηλής ανεργίας και της διεύρυνσης των ευελιξιών σε ποσοτικό και ποιοτικό επίπεδο, αποκτώντας μονιμότητα στην Ελληνική οικονομία ιδιαίτερα κατά τη μνημονιακή και τρέχουσα δεκαετία, σηματοδοτούν τη «θεσμοποιημένη θέσπιση» της υποτίμησης της εργασίας, με όποιο αρνητικά φορτισμένο επακόλουθο αυτού να καλύπτει τις επικρατούσες συνθήκες περί ασιατοποίησης της αγοράς εργασίας, τη μετανάστευση στο εξωτερικό, την απαξίωση των γνώσεων και των ικανοτήτων των εργαζομένων, την αύξηση της ετεροαπασχόλησης, τη φτωχοποίηση σημαντικού τμήματος του πληθυσμού και την παραγωγική - τεχνολογική περιθωριοποίηση στη χώρα μας.

Κι αυτό γιατί στην πορεία αυτή δημιουργούνται οι συνθήκες μονιμότητας και διατήρησης του αναπτυξιακού προτύπου της μονοκαλλιέργειας (τουρισμός, υπηρεσίες), της επιδείνωσης των παραγωγικών - τεχνολογικών συνθηκών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον αγροτικό και αστικό τομέα της οικονομίας, καθώς και της εξασθένησης της θέσης της Ελληνικής οικονομίας στις αλυσίδες αξίας της διεθνούς και ευρωπαϊκής παραγωγής. Στις συνθήκες αυτών των δυσμενών προοπτικών της Ελληνικής οικονομίας, της ανεργίας και της αγοράς εργασίας, επιβάλλεται η αλλαγή πορείας προς την κατεύθυνση μίας στρατηγικής ποιοτικής αναβάθμισης της εργασίας, αποτελεσματικής καταπολέμησης της ανεργίας, θεσμικής ρύθμισης, θωράκισης της αγοράς εργασίας και βελτίωσης της παραγωγικής - τεχνολογικής υποδομής της χώρας μας.

Όπως λέει και ο Οδυσσεύς Ελύτης «Κάνε άλμα πιο γρήγορο από τη φθορά».

“

Οι εργαζόμενοι σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης στην χώρα μας, απειλούνται από την ολική ανεργία.

Πολιτική απασχόλησης για αλλαγή εποχής και στροφή στην ανάπτυξη

Του Χρήστου Α. Ιωάννου

Οικονομολόγου, Διευθυντή τομέα Απασχόλησης και Αγοράς Εργασίας ΣΕΒ

Η πανδημία, είναι μια κρίση δημόσιας υγείας από αυτές που αλλάζουν τον κόσμο. Επιταχύνει εκθετικά τις τάσεις αλλαγών που προϋπήρχαν και είχαν λάβει τον χαρακτηρισμό «4η βιομηχανική επανάσταση», αλλά και οδηγεί, ως αφορμή και ως αιτία, σε μια διεθνή/παγκόσμια οικονομική κρίση ιστορικών διαστάσεων, ευρύτερη και σημαντικότερη εκείνης του 2008 και πιθανότατα και εκείνης του 1929. Η πανδημία εξελίσσεται και η οικονομική κρίση που την ακολουθεί βρίσκεται πλέον στα πρώτα της στάδια.

Σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες οι αγορές εργασίας συνταράσσονται. Οι στατιστικές δεν αποτυπώνουν πλήρως τις εξελίξεις. Όταν δε χάνονται ευθέως θέσεις εργασίας, χάνονται ώρες εργασίας. Σύμφωνα με το ILO (Διεθνής Οργανισμός Εργασίας), το β' τρίμηνο του 2020 χάθηκε παγκοσμίως το 14%, που ισοδυναμεί με 400 εκατομμύρια θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης. Η Ευρώπη δεν έχασε θέσεις εργασίας, κατάφερε αξιοποιώντας το εργαλείο της επιδοτούμενης βραχυχρόνιας εργασίας, να συγκρατήσει την ανεργία στο 7,1% τον Ιούνιο και στο 7,8% στην ευρωζώνη. Το ΑΕΠ της ευρωζώνης μειώθηκε 11,8% το β' τρίμηνο 2020 και η απασχόληση μόνο 2,9%. Η υποστήριξη των θέσεων εργασίας έχει υψηλό δημοσιονομικό κόστος και η επιχείρηση ανάκαμψης βασίζεται σε μίγμα διατήρησης και αλλαγής των θέσεων εργασίας. Όπως σε κάθε κρίση, η επιστροφή στο status quo ante δεν είναι εφικτή. Το σχέδιο ανάκαμψης της ΕΕ επιδιώκει δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, και μέσω των επενδύσεων για την ΕΕ της Επομένης Γενεάς.

Η Ελλάδα της Επόμενης Γενεάς, για να συμμετάσχει στην ΕΕ της Επόμενης Γενεάς, χρειάζεται διπλή προσπάθεια από την μέση ευρωπαϊκή. Κι αυτό, γιατί όπως αποκαλύπτει η συγκριτική

ανάλυση για την Ελλάδα στο Employment and Social Developments in Europe 2020 που κυκλοφόρησε στις 15/9, η Ελλάδα έχει να αντιμετωπίσει μείζονες αποκλίσεις από τους μέσους όρους της ΕΕ των 27 το 2019, πριν την έλευση της πανδημίας, με πρώτη και σημαντικότερη αυτήν του εξαιρετικά χαμηλού ποσοστού απασχόλησης του πληθυσμού (ΕΕ-27 73,1%, Ελλάδα 61,2%), το οποίο με τη σειρά του εξηγεί, σε μεγάλο βαθμό, και την ακόμη χαμηλότερη μέση παραγωγικότητα ανά Έλληνα πολίτη σε σχέση με τους πολίτες της ΕΕ.

Και ενώ πριν την πανδημία η ΕΕ είχε ανακάμψει σε όρους απασχόλησης και ΑΕΠ από την κρίση του 2009, η Ελλάδα δεν είχε ανακάμψει. Το χάσμα απασχόλησης ήταν της τάξης του 15% και του ΑΕΠ της τάξης του 20%. Η συστηματική άρνηση, επί μια δεκαετία, του παραγωγικού μετασχηματισμού και των μεταρρυθμίσεων, της αντιμετώπισης του δημόσιου και κυρίως του ιδιωτικού χρέους, φέρνει την Ελληνική οικονομία και την Ελληνική αγορά εργασίας αντιμέτωπη με τις παθογένειες της προηγούμενης κρίσης και μπροστά στις προκλήσεις της νέας κρίσης που προκαλεί η πανδημία. Σε αυτές τις συνθήκες, σημασία έχει όχι μόνον η πορεία από τρίμηνο σε τρίμηνο, αλλά και ο συνολικός προσανατολισμός, και το σχέδιο.

Η Ελλάδα, για να ανατρέψει τον εγκλωβισμό και την καθήλωσή της ως οικονομία περιορισμένης παραγωγικής βάσης, χαμηλής προστιθέμενης αξίας, χαμηλής απασχόλησης, χαμηλών ειδικοτήτων και δεξιοτήτων και χαμηλών μισθών, πρέπει να στραφεί στις επενδύσεις και στις επιχειρήσεις (μεγάλες, μεσαίες και μικρές - που μεγαλώνουν), οι οποίες παράγουν αυτό που λέμε «διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες» και που συμμετέχουν σε «διεθνείς παραγωγικές αλυσίδες αξίας», αξιοποιώντας την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση καθώς και ενισχύοντας, κατά

“

Η Ελλάδα για να ανατρέψει τον εγκλωβισμό και την καθήλωσή της ως οικονομία περιορισμένης παραγωγικής βάσης, χαμηλής προστιθέμενης αξίας, χαμηλής απασχόλησης, χαμηλών ειδικοτήτων και δεξιοτήτων και χαμηλών μισθών, πρέπει να στραφεί στις επενδύσεις.

προτεραιότητα, τη βιομηχανία της και τις επιχειρήσεις καινοτομίας και τεχνολογίας. Οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι με διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες, δραστηριοποιούνται στους κλάδους της μεταποίησης, της πληροφορικής και των υπηρεσιών τεχνολογικής αιχμής, των ορυχείων, των διεθνών μεταφορών (ναυτιλιακών, κ.λπ.) της ανταγωνιστικής παραγωγής στον πρωτογενή τομέα, της ανταγωνιστικής πράσινης ενέργειας και σε ένα βαθμό του (ευαίσθητου) τουρισμού. Αυτή είναι «η ραχοκοκαλιά της Ελληνικής οικονομίας» που πρέπει να ενισχυθεί μέσω του παραγωγικού μετασχηματισμού.

Μέχρι το 2022, διεθνώς και στην Ελλάδα, τα δύσκολα για την απασχόληση είναι μπροστά. Η απασχόληση αντιδρά συνήθως με καθυ-

στέρηση στις ανοδικές και καθοδικές κινήσεις της οικονομίας. Οι καθοδικές και οι υφέσεις, χαρακτηρίζονται συνήθως από μεγάλες αυξήσεις εισροών στην ανεργία (δηλ. περισσότερες απολύσεις) και μεγάλες μειώσεις εκροών από ανεργία (δηλ. λιγότερες προσλήψεις και μεγαλύτερες περίοδοι ανεργίας). Αυτή η κρίση που άρχισε δεν αποτελεί εξαίρεση.

Γι' αυτό, ο πολυτιμότερος «πόρος» που πρέπει να αποκτηθεί και να αξιοποιηθεί είναι να αποκτήσει η Ελλάδα - έστω και μέσα στην κρίση - αυτό που δεν έχει επί σειρά ετών και δεκαετιών: συνεκτική και ευέλικτη πολιτική παιδείας, εκπαίδευσης και απασχόλησης, που να «κουμπώνει» με σχέδιο παραγωγικού μετασχηματισμού και ανάκαμψης της Ελληνικής οικονομίας.

Η νέα εργασιακή πραγματικότητα

Της Ρένας Μπαρδάνη

Προέδρου ΔΣ Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής
και Ασφάλειας Εργασίας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Η εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων που έχουν καταβληθεί και εξακολουθούν να καταβάλλονται ως προσπάθεια περιορισμού της πανδημίας, ανέτρεψε αιφνιδιαστικά και με τρόπο απροσδόκητο την εργασιακή καθημερινότητα των εργαζομένων σε όλο τον κόσμο οδηγώντας σε νέες μορφές εργασίας και ζωής. Πολλοί εργαζόμενοι χρειάστηκε να απασχοληθούν σε διαφορετικές ώρες ή από το σπίτι, να διδάξουν ή να διδαχτούν χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και να εφαρμόσουν εναλλακτικούς τρόπους εργασίας για την αποφυγή άμεσης επαφής.

Η νέα εργασιακή πραγματικότητα διαμόρφωσε νέες συνθήκες και δεδομένα, είτε προσωρινά είτε σε σταθερή βάση, καθώς η εμφάνιση νέων επιδημιών θα παραμείνει ως συστημικός κίνδυνος. Για παράδειγμα, η τηλεργασία και η τηλεκαίτευση, ήδη πριν την εκδήλωση της πανδημίας, παρουσίαζαν αύξηση. Ωστόσο σήμερα δοκιμάζονται ευρέως, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις φαίνεται ότι μπορεί να προτιμηθούν στο μέλλον.

Πολλά επαγγέλματα αναμένεται να ανασχεδιαστούν υπό τη νέα αυτή διαμορφωθείσα κατάσταση, κάποια άλλα θα φθίνουν και κάποια άλλα θα αναπτυχθούν, καθώς η κρίση ήδη φαίνεται να επιδρά και στις καταναλωτικές

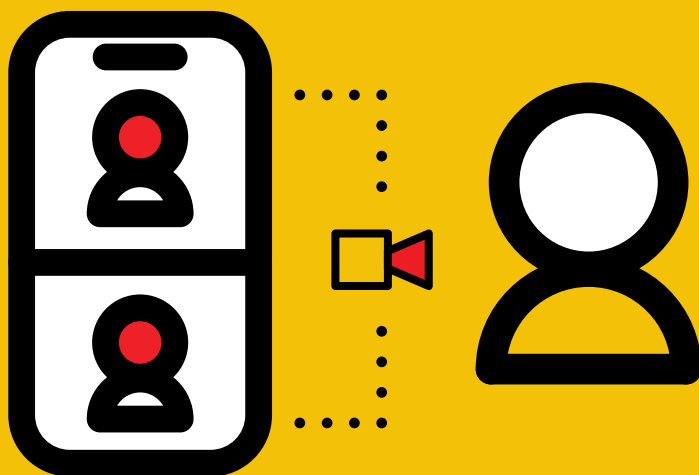
συνήθειες και προτιμήσεις. Το νέο εργασιακό τοπίο, ήδη κατά τη διάρκεια της πανδημίας αλλά και μετά την αντιμετώπισή της, που όλοι αναμένουμε να έρθει σύντομα, θα χρειαστεί να μελετηθεί και κλαδικά λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις που διαμορφώνει η κρίση στην υγεία. Ζητήματα που αφορούν στην υγεία και στην ασφάλεια των εργαζομένων αλλά και της κοινωνίας ευρύτερα, καθίσταται απαιτητό να μελετηθούν σε μεγαλύτερο βαθμό και ιδιαίτερα σε σχέση με τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες τόσο των νέων αυτών μορφών εργασίας αλλά και της ζωής γενικότερα.

Η υγειονομική διάσταση αναμένεται, μαζί με τους ήδη υφιστάμενους παράγοντες, να εντείνει την ψηφιοποίηση/αυτοματοποίηση σε πολλές εργασίες. Θετική παράμετρος στο ζήτημα αυτό, αποτελεί το γεγονός ότι υπό το βάρος της νέας κατάστασης, οι κυβερνήσεις αναγκάστηκαν να οργανωθούν με περισσότερο ευέλικτους τρόπους σε σχέση με την εξυπηρέτηση των πολιτών, γεγονός που είχε ευεργετικές συνέπειες για τους εργαζομένους.

Ταχύτατα εξοικειωθήκαμε με τεχνολογικές δυνατότητες που επιτρέπουν να συνεχίζου-

“

Πολλά επαγγέλματα αναμένεται να ανασχεδιαστούν υπό τη νέα κατάσταση, κάποια άλλα θα φθίνουν και κάποια θα αναπτυχθούν, καθώς η κρίση φαίνεται να επιδρά στις καταναλωτικές συνήθειες και προτιμήσεις.

με να κάνουμε συναντήσεις, να συνεργαζόμαστε και να επικοινωνούμε.

Το ρεύμα αυτό της εξοικείωσης με την τεχνολογία δεν πρέπει να καθεί. Η ψηφιακή τεχνολογία είναι ένα σημαντικό όπλο για όλους: πολίτες, εργαζόμενους, επιχειρήσεις και Πολιτεία, έτσι ώστε να βελτιώσουμε τόσο τη καθημερινότητά μας όσο και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

Η ψηφιακή εποχή ανατρέπει, ωθεί προς τη καινοτομία και την επανεξέταση του τρόπου αντίληψης και συμπεριφοράς με έμφαση στα θέματα βιωσιμότητας.

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. (Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας) ξεκίνησε πρόσφατα ένα νέο κύκλο συνομιλιών. Η πρωτόγνωρη αυτή περίοδος που ζήσαμε και συνεχίζουμε να ζούμε μας υπόδειξε με τον πιο δυνατό τρόπο ότι πρέπει να συνομιλούμε. Μπροστά στις προκλήσεις της νέας εποχής είμαστε όλοι συνοδοιπόροι και πρέπει να είμαστε και συνομιλητές, να μοιρα-

ζόμαστε γνώσεις, εμπειρίες, πρακτικές. Στόχος μας είναι να ενθαρρύνουμε κάθε συνομιλία - διάλογο και να καλωσορίζουμε κάθε ευκαιρία και πρόταση για ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων.

Ο συνδυασμός των τεχνολογικών δυνατοτήτων με την πραγματική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων μπορεί να δημιουργήσει ένα καλύτερο πλαίσιο, τόσο για οικονομική ανάπτυξη όσο και για βελτίωση των συνθηκών ζωής.

Με την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας για τον περιορισμό της πανδημίας, η Ελλάδα καλείται να εισάγει - εδραιώσει και να αναπτύξει τις ψηφιακές δυνατότητες στον κόσμο της εργασίας με ταυτόχρονη επένδυση στην κοινωνική πολιτική αλλά και ευρύτερα, στην ατζέντα της βιώσιμης ανάπτυξης ώστε η προσαρμογή στη νέα αυτή πραγματικότητα να γίνει με τρόπο δίκαιο και ισορροπημένο, που να προάγει τον αμοιβαίο σεβασμό και την εμπιστοσύνη.

Ο καπιταλισμός είναι ο...πραγματικός ιός!

Του Ηλία Τσιμπουκάκη

Μέλους του Τμήματος Οικονομίας της ΚΕ του ΚΚΕ

Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές βρισκόμαστε εν μέσω μιας βαθιάς συγχρονισμένης καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης και τα επιτελεία των Διεθνών Οργανισμών, οι κυβερνήσεις και οι ακαδημαϊκοί επιχειρούν να εμφανίσουν τη βύθιση στην παγκόσμια οικονομία ως αποτέλεσμα της πανδημίας. Ωστόσο, πριν ακόμα η καπιταλιστική παραγωγή «παγώσει» σε διεθνές επίπεδο λόγω των μέτρων περιορισμού (γενικού ή μερικού lockdown) για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η διεθνής οικονομία παρουσίαζε σημαντική επιβράδυνση ήδη από το 2019. Αυτή η επιβράδυνση γεννήθηκε από την υπερσυσσώρευση κεφαλαίου που δεν βρίσκει κερδοφόρα διέξοδο, διαδικασία που εκπονεύεται ως «φυσιολογική» λειτουργία της καπιταλιστικής οικονομίας.

Ασφαλώς η πανδημία του COVID έπαιξε ρόλο στο χρόνο και στο βάθος εκδήλωσης της κρίσης, μιας κρίσης που συγκρίνεται πλέον με τη «Μεγάλη Ύφεση» του 1929 χωρίς όμως να είναι η αιτία της, αλλά με τη λειτουργία του καταλύτη που επιτάχυνε και ενίσχυσε μια κατάσταση που ήδη εξελισσόταν.

Το κεφάλαιο και οι κυβερνήσεις αξιοποιούν την πανδημία για να κάνουν ακόμα φθηνότερη την εργατική δύναμη για το κεφάλαιο. Η ΕΕ και οι κυβερνήσεις δαπανούν δισ. ευρώ για τη στήριξη των κερδών των μονοπωλίων. Η μερίδα του λέοντος πηγαίνει στους μεγάλους ομίλους. Ακόμα και τα αποκαλούμενα ως μέτρα ανακούφισης για τους εργαζόμενους, τελικά ωφελούν τους εργοδότες. Στην πράξη, το κεφάλαιο εξα-

σφαλίζει περισσότερη απλήρωτη εργασία μέσω της κρατικής επιδότησης μισθών και ασφαλιστικών εισφορών.

Οι μαζικές απολύσεις, η αναστολή εργασίας, η εκ περιτροπής εργασία, το χτύπημα της αποζημίωσης της υπερωριακής απασχόλησης μειώνουν το εισόδημα των εργαζόμενων και δίπλα σ' αυτά έρχεται η αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων και η διευθέτηση του χρόνου εργασίας καταργώντας το σταθερό ημερήσιο χρόνο. Αυτή την κατάσταση την ενισχύει και η μορφή της τηλεργασίας, που με πρόσχημα την πανδημία όχι μόνο γενικεύεται και με κυβερνητική απόφαση-αλλά και μονιμοποιείται επεκτείνοντας de facto τον εργάσιμο χρόνο πέραν του οκταώρου και του πενθημέρου. Πρόκειται για νέα δραστηριότητα μείωσης της εργατικής δύναμης εκτοξεύοντας την κερδοφορία του κεφαλαίου.

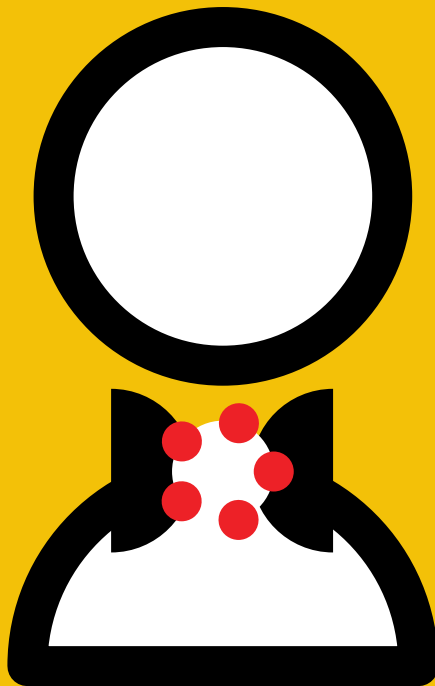
Παράλληλα προωθούνται και άλλες παρεμβάσεις, μεταξύ αυτών η κατάργηση της όποιας προστασίας πρώτης κατοικίας είχε απομείνει, καθώς και νέος γύρος εμπορευματοποίησης της υγείας, της πρόνοιας, της παιδείας, του νερού και του ρεύματος.

Τα πακέτα στήριξης της οικονομίας (π.χ. σχέδιο Πισσαριδίδη) και της αγοράς εργασίας έχουν ταξικό πρόσημο υπέρ του κεφαλαίου.

Γι' αυτό-ειδικά στις σημερινές συνθήκες-καλούνται όλοι να βγάλουν τα συμπεράσματά τους και για τη στάση των επιστημονικών φορέων αναφορικά με το αν εξηγούν επαρκώς ή όχι την αιτία της κρίσης, καθώς και για το αν δικαιο-

“

Οι μαζικές απολύσεις, η αναστολή εργασίας, η εκ περιτροπής εργασία, το χτύπημα της αποζημίωσης της υπερωριακής απασχόλησης μειώνουν το εισόδημα των εργαζόμενων.

λογούν τα μέτρα διοχέτευσης των συνεπειών της κρίσης στον κόσμο της δουλειάς προκειμένου να βγουν αλώβητοι οι κεφαλαιοκράτες.

Το πραγματικό ερώτημα λοιπόν, είναι ποιος θα πληρώσει αυτή την νέα κρίση;

Οι εργαζόμενοι πλήρωσαν πολλά! Να μην πληρώσουν ξανά. Να διεκδικήσουν οργανωμένα μέσω των κλαδικών και επιχειρησιακών σωματείων τους αλλά και των συλλόγων αυτοαπασχολούμενων, μέτρα προστασίας της υγείας, του εισοδήματος, του ωραρίου και της εργασίας, συνευρισκόμενα σε κατεύθυνση ρήξης με την εφαρμοζόμενη αστική πολιτική.

Σήμερα υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις, με το άλμα στην παραγωγικότητα της εργασίας, να καλύψουμε πραγματικά τις ανάγκες μας με πλήρη σταθερή εργασία και ταυτόχρονη δραστηκή μείωση του εργάσιμου χρόνου, με ποιοτικό ελεύθερο χρόνο, με απαλλαγή από τις κρίσεις του συστήματος που επαναλαμβάνονται

κάθε λίγο με περιοδική ακρίβεια και ρημάζουν τη ζωή μας.

Αρκεί να αφαιρέσουμε το εμπόδιο που μας στερεί αυτές τις δυνατότητες: το κέρδος και την ιδιοκτησία του κεφαλαίου.

Ο δρόμος για τον άλλο δρόμο ανάπτυξης είναι δύσβατος αλλά είναι ο μόνος που αξίζει να παλέψουμε. Για μια οικονομία που με κοινωνική ιδιοκτησία σε όλους τους τομείς μπορεί να σχεδιάζει κεντρικά επιστημονικά την ανάπτυξη της παραγωγής, της επιστήμης και της έρευνας ώστε να υπηρετεί τις ανθρώπινες ανάγκες λύνοντας όχι μόνο προβλήματα που είχαν λυθεί τον προηγούμενο αιώνα αλλά και σύγχρονα προβλήματα.

Η απάντηση είναι ο Σοσιαλισμός. Για να μπορούμε να «ανασαίνουμε». Για να νικήσει η ζωή!

ΟΔΗΓΟΣ:

Κορωνοϊός και εργασία από το σπίτι

Πρωταγωνιστικό ρόλο στην απασχόληση διεκδικεί πλέον η τηλεργασία που αναδεικνύεται σε ρυθμιστή της αγοράς. Καθώς το δεύτερο κύμα της πανδημίας του κορωνοϊού βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, η εξ αποστάσεως απασχόληση μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση τόσο της απειλής στη δημόσια υγεία όσο και στη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας.

Απαντήσεις στα βασικά ερωτήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους για την τηλεργασία δίνονται σε έναν οδηγό του ΣΕΒ (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών). Ενδεικτικά:

1. Γιατί να προχωρήσω σε τηλεργασία;

Γιατί εκτός από την προστασία της δημόσιας υγείας από τον κορωνοϊό COVID-19, αποτελεί μια σύγχρονη και ανερχόμενη μορφή οργάνωσης της εργασίας καθότι μειώνει το λειτουργικό κόστος, αυξάνει την παραγωγικότητα, βελτιώνει τη δυνατότητα προσέλκυσης ειδικευμένου προσωπικού και ενισχύει τις ευκαιρίες απασχόλησης για πληθυσμιακές ομάδες με περιορισμένη πρόσβαση στην αγορά εργασίας (π.χ. ΑμΕΑ, νέες μητέρες, κλπ).

2. Έχει άλλα οφέλη;

Ναι. Ενδεικτικά, συμβάλει στην εξισορρόπηση επαγγελματικής ζωής, αυξάνει την ικανοποίηση των εργαζομένων, μειώνει την ατμοσφαιρική ρύπανση και την κυκλοφοριακή συμφόρηση.

3. Χρειάζεται να αλλάξω τις συμβάσεις εργασίας;

Σύμφωνα με τις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις, Όχι. Υπό κανονικές συνθήκες,

υπάρχουν συγκεκριμένες, επίσημες και δεσμευτικές ανακοινώσεις με ταυτόχρονα ανάλογη ενημέρωση που πρέπει να γίνει από τις επιχειρήσεις προς τις δημόσιες αρχές. Το ορθότερο είναι με προσαρτήματα στις ατομικές συμβάσεις, όπου αυτές συναντώνται.

4. Τι αλλάζει για τα ωράρια, αμοιβές κ.λπ.;

Η εφαρμογή της τηλεργασίας δεν επηρεάζει κανένα στοιχείο της υπάρχουσας σύμβασης εργασίας εκτός από τον τόπο απασχόλησης. Ο όγκος εργασίας και τα κριτήρια απόδοσης είναι σε αντιστοιχία με «συγκρίσιμους εργαζόμενους μέσα στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης». Ανάλογα ισχύουν και για την τηλε-ετοιμότητα. Τι ισχύει όσον αφορά στις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας; Ισχύει η γενική αρχή της εργοδοτικής ευθύνης για την εξασφάλιση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και όλες οι γενικές και ειδικές υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή. Καλή πρακτική είναι η συνεχής ενημέρωση για

την αναγκαιότητα ατομικής ευθύνης των εργαζομένων για όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας αλλά και η ενημέρωση από την επιχείρηση για όλες τις ανακοινώσεις των αρμοδίων αρχών για την υγεία στους χώρους εργασίας.

5. Τι γίνεται με τα ηλεκτρονικά δεδομένα (εταιρικά, προσωπικά);

Ο GDPR (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων), ισχύει ανεξάρτητα από τον τόπο εργασίας και συνεπώς πρέπει να λαμβάνονται ακριβώς τα ίδια μέτρα προστασίας για τους τηλε-εργαζόμενους. Η χρήση VPN είναι ένα αρκετά αποτελεσματικό μέσο προστασίας αλλά η τελική απόφαση των εφαρμοζόμενων τεχνικών λύσεων θα πρέπει να συνδυάζεται με τη φύση της εκτελούμενης εργασίας και τη σημασία των επεξεργαζόμενων δεδομένων. Σκόπιμη καθίσταται και η λήψη επιπλέον περιοριστικών μέτρων, όπως:

- Αυστηρός περιορισμός στους υπολογιστές από τους οποίους μπορεί να γίνει σύνδεση στα εταιρικά συστήματα.
- Έλεγχος πρόσβασης σε απαγορευμένα, βάσει πολιτικής websites, από τους υπολογιστές που χρησιμοποιούνται για τηλεργασία.
- Επιβολή περιορισμών στα προγράμματα λογισμικού που μπορούν να εγκατασταθούν στους υπολογιστές που χρησιμοποιούνται για τηλεργασία.
- Απαγόρευση πρόσβασης σε πρόσωπα από το οικγενειακό ή/και το φιλικό περιβάλλον.
- Περιορισμός στη διακίνηση δεδομένων και τα μέσα αποθήκευσης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά αρχείων.
- Περιορισμός στα πληροφοριακά συστήματα που μπορεί να έχει πρόσβαση ένας τηλε-εργαζόμενος όταν δουλεύει από απόσταση.
- Περιορισμός των χώρων από τους οποίους μπορεί να δουλέψει ένας τηλε-εργαζόμενος όταν διαχειρίζεται ευαίσθητα δεδομένα.

6. Τι σημαίνει η τηλεργασία για την εργασιακή καθημερινότητα;

Στην πράξη, τηλεργασία δεν σημαίνει πως οι εργαζόμενοι είναι απλώς διαθέσιμοι για δουλειά αλλά ότι δουλεύουν κανονικά όπως θα δούλευαν στο γραφείο τους απλά το κάνουν από το σπίτι. Η επικοινωνία με τηλε-εργαζόμενους γίνεται όπως ακριβώς θα γινόταν εάν βρίσκονταν στο γραφείο. Απαραίτητη εξέλιξη είναι η μετάβαση από ένα περιβάλλον ελέγχου σε ένα περιβάλλον αποτελεσμάτων και εμπιστοσύνης, δηλαδή με σύγχρονα συστήματα αξιολόγησης και μέτρησης απόδοσης τα οποία να βασίζονται περισσότερο στην επίτευξη προκαθορισμένων στόχων και λιγότερο στη φυσική παρουσία.

7. Χάνεται η προσωπική επαφή και επικοινωνία;

Ο κίνδυνος αυτός υπάρχει στις περιπτώσεις πλήρους τηλεργασίας και μόνο αν δεν λαμβάνονται άλλης μορφής μέτρα ή ενέργειες σχετικά με την κοινωνικοποίηση των εργαζομένων. Η επιχείρηση έχει νομική υποχρέωση να μεριμνά για την αποφυγή της απομόνωσης των τηλε-εργαζομένων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να συναντούν τους συναδέλφους τους σε τακτικά διαστήματα και να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν στην επιχείρηση. Σε κάθε περίπτωση, ειδικά υπό το φως της υγειονομικής κρίσης λόγω του κορω-

νοϊού COVID-19, στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία προέχει η λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προφύλαξης για τους εργαζόμενους και τους συναδέλφους τους, ακόμα και αν αυτό συνεπάγεται μια περιορισμένη, χρονικά, απομόνωση.

8. Τι κερδίζουν και τι χάνουν οι εργαζόμενοι;

Γενικά, η τηλεργασία προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία στην οργάνωση του χρόνου εργασίας και στην ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Επίσης έχει και οικονομικά οφέλη, κυρίως μέσω της μείωσης των μετακινήσεων. Σε όρους αντιμετώπισης του κορωνοϊού, καθίσταται μόνο κέρδος για τους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους.

9. Τι προβλέπει το νομικό πλαίσιο;

Με βάση την ΠΝΠ της 11/3/2020 (Άρθο 4, παρ. 2), ο εργοδότης «δύνатаται με απόφασή του να καθορίζει ότι η εργασία που παρέχεται από τον εργαζόμενο στον προβλεπόμενο από την ατομική σύμβαση τόπο εργασίας, θα πραγματοποιείται με το σύστημα της εξ αποστάσεως εργασίας». Το υφιστάμενο πλαίσιο, πριν την ΠΝΠ, περιλάμβανε:

- Οικειοθελής χαρακτήρας - προϊόν αμοιβαίας συμφωνίας.
- Ίδια μεταχείριση τηλε-εργαζομένων όσον αφορά στον όγκο εργασίας, τα κριτήρια απόδοσης, την πρόσβαση στην κατάρτιση.
- Σεβασμός ιδιωτικής ζωής τηλε-εργαζομένου.
- Παροχή αναγκαίου εξοπλισμού.
- Προστασία υγείας και επαγγελματικής ασφάλειας τηλε-εργαζομένου.
 - Λήψη μέτρων πρόληψης απομόνωσης του τηλε-εργαζομένου.
 - Διασφάλιση ίδιων λοιπών δικαιωμάτων.

Τριμηνιαίοι εθνικοί λογαριασμοί

2^ο Τρίμηνο 2020 / 2^ο Τρίμηνο 2019: -15,2%

(Προσωρινά στοιχεία, εποχικά διορθωμένα σε όρους όγκου)

Με βάση τα διαθέσιμα εποχικά διορθωμένα στοιχεία, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε όρους όγκου, κατά το 2ο τρίμηνο 2020 παρουσίασε μείωση κατά 14,0%, σε σχέση με το 1ο τρίμηνο 2020, ενώ σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο 2019 παρουσίασε μείωση κατά 15,2%.

Με βάση τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε όρους όγκου, κατά το 2ο τρίμηνο 2020 παρουσίασε μείωση κατά 15,3% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο 2019.

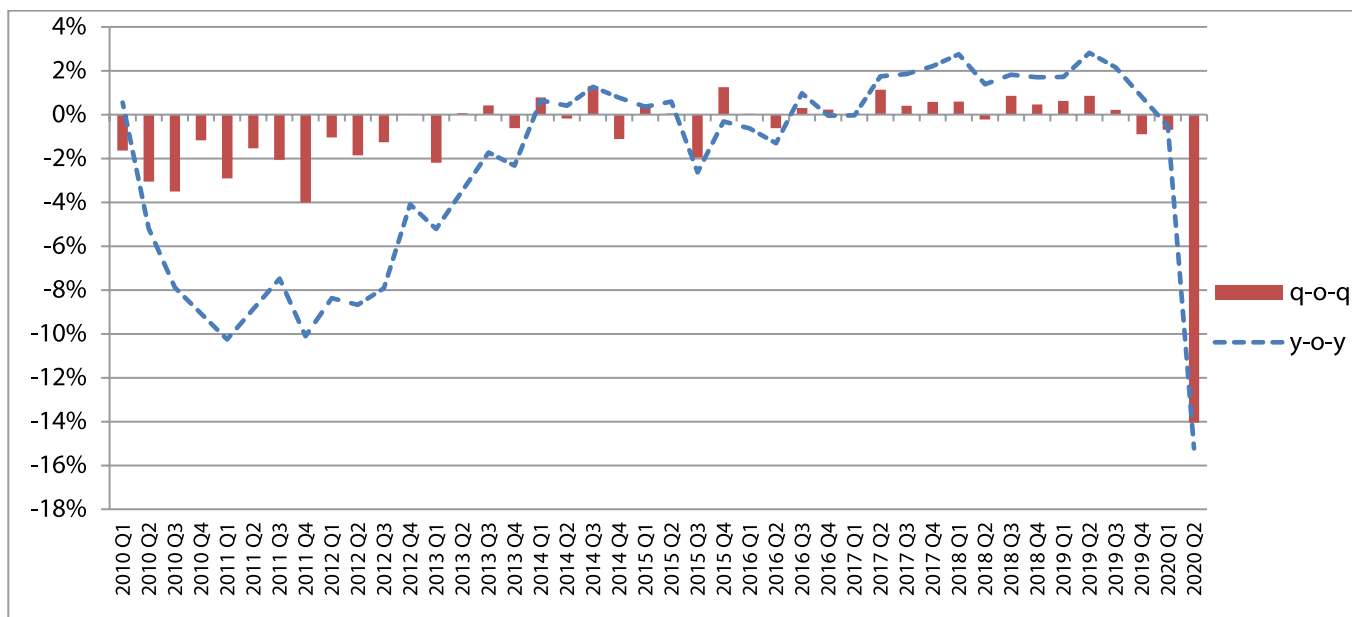
Τα στοιχεία για το 2ο τρίμηνο 2020 αντανακλούν τις επιπτώσεις στο ΑΕΠ της πανδημίας COVID-19 και των περιοριστικών μέτρων που τέθηκαν σε ισχύ.

Ετήσιες μεταβολές

- Η συνολική τελική καταναλωτική δαπάνη παρουσίασε μείωση κατά 10,1% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019.
- Οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν κατά 10,3% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019.
- Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν μείωση κατά 32,1% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019. Οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 15,4%, ενώ οι εξαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 49,4%.
- Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν μείωση κατά 17,2% σε σχέση με το 2ο τρίμηνο του 2019. Οι εισαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 15,3% και οι εισαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν κατά 25,7%.

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους όγκου Στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση (Έτος Αναφοράς: 2010) Μεταβολές (%) ανά τρίμηνο (q-o-q) και έτος (y-o-y) 2010-2020

Έρευνα Εργατικού Δυναμικού: Ιούνιος 2020

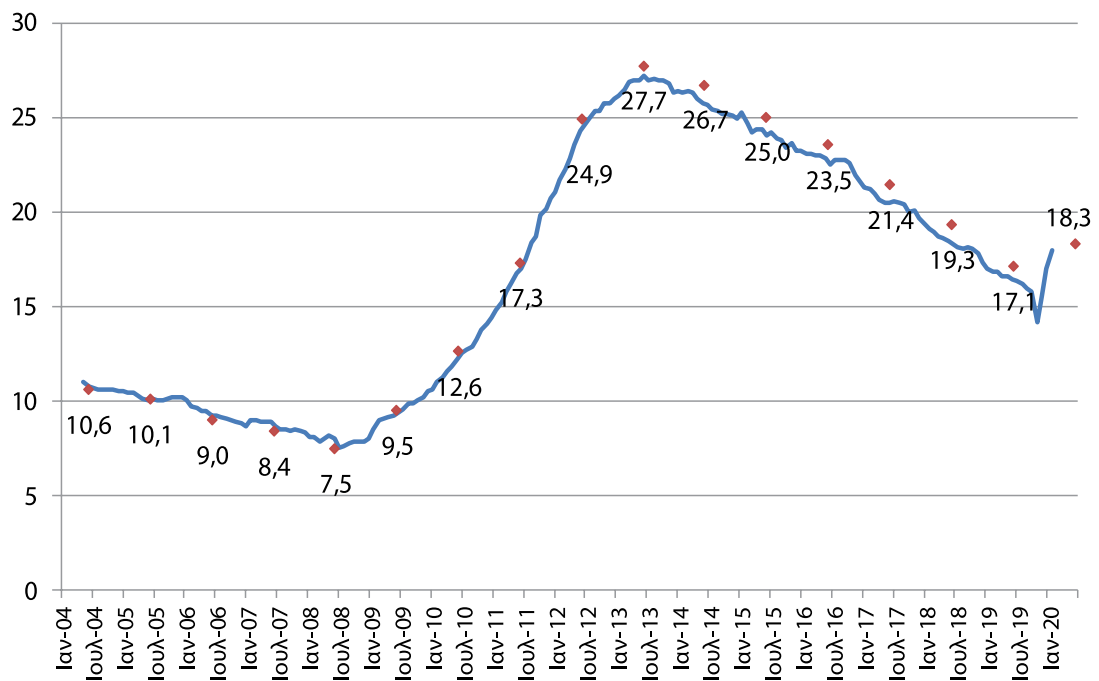
Κατά το μήνα Ιούνιο, η αγορά εργασίας επηρεάστηκε από τη συνέχιση της διακοπής λειτουργίας (ή τη μερική λειτουργία) επιχειρήσεων συγκεκριμένων κλάδων υπηρεσιών, όπως εποχικών καταλυμάτων, δραστηριοτήτων πολιτισμού και αναψυχής, οργάνωσης συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.

Συγκεκριμένα:

- Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιούνιο του 2020 ανήλθε σε 18,3% έναντι του διορθωμένου προς τα κάτω 17,1% τον Ιούνιο του 2019 και του διορθωμένου προς τα άνω 17,3% τον Μάιο του 2020. Το σύνολο των απασχολούμενων, κατά τον Ιούνιο του 2020, εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.744.630 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 836.637 άτομα ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.312.753 άτομα.
- Οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 174.217 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2019 (μείωση 4,4%) και αυξήθηκε κατά 11.640 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2020 (αύξηση 0,3%). Αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) για την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού στα Κράτη-Μέλη, λόγω της πανδημίας COVID-19, τα άτομα που τίθενται σε αναστολή σύμβασης εξακολουθούν να θεωρούνται απασχολούμενοι, εφόσον η διάρκεια της αναστολής είναι μικρότερη από 3 μήνες ή αν λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους.
- Οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 27.091 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2019 (αύξηση 3,3%) και κατά 58.146 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2020 (αύξηση 7,5%).
- Οι οικονομικά μη ενεργοί, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, αυξήθηκαν κατά 108.669 άτομα σε σχέση με τον Ιούνιο του 2019 (αύξηση 3,4%) και μειώθηκαν κατά 72.265 άτομα σε σχέση με τον Μάιο του 2020 (μείωση 2,1%).

Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας κατά μήνα,
Ιούνιος 2004 – 2020

Οι τιμές που σημειώνονται στην καμπύλη αναφέρονται στο μήνα Ιούλιο κάθε έτους

Μια νέα δράση του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΑΛΦΑΡΙΘΜΗΤΙΣΜΟΥ

Στοιχεία Επικοινωνίας:

www.gfli.gr

E-mail: info@gfli.gr

[Facebook: @gfli.gr](https://www.facebook.com/gfli.gr)

[Twitter: @gfli_gr](https://twitter.com/gfli_gr)

[LinkedIn: Hellenic Financial Literacy Institute](https://www.linkedin.com/company/hellenic-financial-literacy-institute)

[Instagram: gfli.gr](https://www.instagram.com/gfli.gr)

Συνταγματάρχου Δαβάκη 10 & Μυλοποτάμου, 115 26 Αμπελόκηποι, Αθήνα,
T: 210 3390204, F: 210 3390209, e-mail: info@pediobooks.gr • www.pediobooks.gr

Κεντρική διάθεση-Βιβλιοπωλείο: Λυκαβηττού 1 & Ακαδημίας, 10672, Αθήνα
Τηλ.: 210 3229620 • Fax: 213 0286560

Το βιβλίο του Καθηγητή Χρηματοοικονομικής Νικολάου Δ. Φίλιππα με τίτλο «Τα Χρήματα δεν φυτρώνουν στα δέντρα», αποτελεί το πρώτο βιβλίο χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης (financial education) και ενδυνάμωσης (empowerment) για παιδιά ηλικίας 10 έως 12 ετών στη Ευρώπη.

Σε μία εποχή με σημαντικά συσσωρευμένα παγκόσμια προβλήματα, με κυριότερο την υπερχρέωση η σωστή διαχείριση των χρημάτων αποτελεί μια απαραίτητη δεξιότητα για τον 21ο αιώνα.

Το βιβλίο ξεκινά λοιπόν με την ιστορία του χρήματος από την προϊστορική εποχή μέχρι και τη σημερινή πραγματικότητα όπου γίνεται αναφορά στο ψηφιακό χρήμα και το bitcoin.

Στην συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά στον ρόλο και στη χρησιμότητα των τραπεζών αναλύοντας τον ρόλο τους, τη διαφορά των πιστωτικών με τις χρεωστικές κάρτες, τι είναι τα ATMs, το e-banking, αλλά και τι είναι οι ανέπαφες συναλλαγές.

Στο κεφάλαιο 3 αναλύονται οι διαφορές των αγαθών και υπηρεσιών, τα είδη των φόρων και ο ρόλος τους, ενώ στο κεφάλαιο 4 εντοπίζονται οι διαφορές των αναγκών και επιθυμιών, ένα κεφάλαιο ιδιαίτερης σπουδαιότητας τόσο για τα παιδιά όσο και για τους μεγάλους.

Η αποταμίευση, οι σκοποί της και ορισμένοι απλοί και έξυπνοι τρόποι για να αυξήσουμε την αποταμίευση αναλύονται στο 5ο κεφάλαιο, ενώ στο 6ο κεφάλαιο αναλύεται ο ρόλος του προγραμματισμού (budgeting) παρουσιάζοντας ένα απλοποιημένο παράδειγμα των εσόδων και των εξόδων.

Η έξυπνη κατανάλωση αναλύεται στο 7ο κεφάλαιο, ενώ το 8ο και τελευταίο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στη φιλανθρωπία και στην έννοια του εθελοντισμού.

Σε μια εποχή με σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και κακοδιαχείριση των φυσικών πόρων του πλανήτη, αναδεικνύονται οι έννοιες της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και του εθελοντισμού.

Από τις 113 περίπου σελίδες το βιβλίο περιλαμβάνει πάνω από 30 σελίδες διαδραστικές ασκήσεις, κρυπτόλεξα, σταυρόλεξα και μία σειρά από παιδικές και όχι μόνο ψευδαισθήσεις (illusions).

Μέσα από το πλούσιο σε έννοιες και περιεχόμενο κείμενο, τις διαδραστικές ασκήσεις, τα σταυρόλεξα, τα κρυπτόλεξα και άλλα ευχάριστα παιχνίδια, ο συγγραφέας θέτει

τις βάσεις για τη δημιουργία μιας γενιάς χρηματοοικονομικά ενημερων και υπεύθυνων πολιτών. Μιας κοινωνίας όπου όλοι οι πολίτες, χωρίς κανένα χρηματοοικονομικό αποκλεισμό, θα έχουν τις γνώσεις και τις ικανότητες να αντιληφθούν τη «μεγάλη εικόνα» της οικονομίας, τη χρησιμότητα των χρηματοοικονομικών προϊόντων καθώς και τη λειτουργία και τους κινδύνους των αγορών, ώστε σε κάθε φάση της ζωής τους να μπορούν να λαμβάνουν τις καλύτερες αποφάσεις για την αποτελεσματική διαχείριση των χρημάτων τους, με απώτερο σκοπό την επίτευξη της ευημερίας τους για όλο το διάστημα της ζωής τους.

Σύμφωνα με σχετικά πρόσφατη έρευνα της Standards and Poor's (2015), δύο στους τρεις πολίτες σε ολόκληρο τον κόσμο χαρακτηρίζονται ως χρηματοοικονομικά αναλφάβητοι, αφού αδυνατούν να απαντήσουν σε απλές ερωτήσεις ανατοκισμού, πληθωρισμού και διασποράς του κινδύνου.

Για τον λόγο αυτό πολλές κυβερνήσεις σε ολόκληρο τον κόσμο, ο ΟΟΣΑ, ακόμα και η UNICEF, έχουν αναλάβει δράσεις για την προώθηση της χρηματοοικονομικής γνώσης και της χρηματοοικονομικής ενδυνάμωσης των πολιτών, αφού έχει αποδειχθεί ότι η χρηματοοικονομική άγνοια κοστίζει ακριβά και αυξάνει τις εισοδηματικές διαφορές.

Σύμφωνα με εμπειριστάωμένες μελέτες από ερευνητές και ψυχολόγους του ΟΟΣΑ και της UNICEF, τα παιδιά μπορούν από μικρή ηλικία να κατανοήσουν τις προαναφερθείσες βασικές χρηματοοικονομικές και άλλες έννοιες και προτείνουν την ενσωμάτωση των εννοιών αυτών.

Ως εκ τούτου, 10 χώρες έχουν ήδη υιοθετήσει υποχρεωτικά μαθήματα χρηματοοικονομικής γνώσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ άλλες 15 προαιρετικά.

Αν επιθυμούμε να διαμορφώσουμε μια μελλοντική κοινωνία συνειδητοποιημένων και χρηματοοικονομικά εγγράμματων πολιτών, η προσπάθειά μας πρέπει να **ξεκινήσει σήμερα από τα παιδιά στα σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.**

Και σίγουρα το βιβλίο αυτό μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ενσωμάτωση της χρηματοοικονομικής γνώσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας μας.

Σας το προτείνουμε ανεπιφύλακτα να το διαβάσετε και να μοιραστείτε τις γνώσεις με τα παιδιά σας!

ΔΙΑΦΗΜΙΣΟΥ

ΕΔΩ

213-21.41.866

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ Ο.Ε.Ε.

1ο Περιφερειακό Τμήμα Θράκης

oe1prt@oe-e.gr

Μ. Βασιλείου 3 / 69132 Κομοτηνή

Τηλ. / Fax. 25310-23035

2ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Μακεδονίας

oe2prt@oe-e.gr

Μεραρχίας 14 / 62100 Σέρρες

Τηλ. / Fax. 23210-67970

3ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας

oe3prt@oe-e.gr

Αριστοτέλους 26 / 54623 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310-275727-8 / Fax. 2310-275728

4ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντροδυτικής Μακεδονίας

oe4prt@oe-e.gr

Μαλακούση 10 / 59131 Βέροια

Τηλ. / Fax. 23310-29111

5ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Μακεδονίας

oe5prt@oe-e.gr

Κωστή Παλαμά 6 / 50132 Κοζάνη

Τηλ. / Fax. 24610-27783

6ο Περιφερειακό Τμήμα Ηπείρου

oe6prt@oe-e.gr

Ν. Ζέρβα 28-30 / 45332 Γιάννινα

Τηλ. / Fax. 26510-70400

7ο Περιφερειακό Τμήμα Θεσσαλίας

oe7prt@oe-e.gr

Παπαναστασίου 21/41222 Λάρισα

Τηλ. 2410-531422 Fax. 2410-533123

8ο Περιφερειακό Τμήμα Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας

oe8prt@oe-e.gr

Πλατεία Ελευθερίας 3 (3ος όροφος) / 35131 Λαμία

Τηλ. & Fax. 22310-38882

9ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας

oe9prt@oe-e.gr

Λ. Χαϊνά 75 & 25ης Μαρτίου / 34132 Χαλκίδα

Τηλ. / Fax. 22210-80710

10ο Περιφερειακό Τμήμα Βορειοδυτικής Πελοποννήσου

oe10prt@oe-e.gr

Ζαΐμη 21 / 26223 Πάτρα

Τηλ. 2610-221645 Fax. 2610-273767

11ο Περιφερειακό Τμήμα Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου

oe11prt@oe-e.gr

Πλ. Κολοκοτρώνη 8 / 22100 Τρίπολη

Τηλ. / Fax. 2710-233582

12ο Περιφερειακό Τμήμα Δωδεκανήσου

oe12prt@oe-e.gr

Γ. Σεφέρη 80 Εμπορικό Κέντρο ΜΗΔΙΑ / 85100 Ρόδος

Τηλ. / Fax. 22410-66660

13ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικού Αιγαίου

oe13prt@oe-e.gr

Ελ. Βενιζέλου 6B / 81100 Μυτιλήνη

Τηλ. / Fax. 22510-25634

14ο Περιφερειακό Τμήμα Ανατολικής Κρήτης

oe14prt@oe-e.gr

Εθν. Αντιστάσεως 105 / 71306 Ηράκλειο

Τηλ. 2810-223997 / 332837 / 301935 Fax. 2810-224595

15ο Περιφερειακό Τμήμα Δυτικής Κρήτης

oe15prt@oe-e.gr

Μυλωνογιάννη 15Α & Κριάρη, 2ος όροφος / 73135 Χανιά

Τηλ. / Fax. 28210-94505

16ο Περιφερειακό Τμήμα Ιονίων Νήσων

oe16prt@oe-e.gr

Εθνική Οδός Κέρκυρας- Παλαιοκαστρίτσας,

Αλυκές Ποταμού (1ος Όροφος), Κέρκυρα

Τηλ. / Fax. 26610-41148

ΦΡΟΝΤΙΔΑ.
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ.
ΙΣΟΤΗΤΑ.

ΑΝ ΕΝΩΘΟΥΜΕ ΟΛΟΙ ΘΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΜΕ*

«Το Χαμόγελο του Παιδιού», έχοντας αναγνωριστεί διεθνώς, με όραμα: το Χαμόγελο κάθε παιδιού, υλοποιεί πανελλαδικά, 365 ημέρες το χρόνο, 24 ώρες την ημέρα, αποτελεσματικές και άμεσες δράσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση συγκεκριμένων φαινομένων που απειλούν τα παιδιά.

Μέχρι σήμερα «Το Χαμόγελο του Παιδιού» έχει στηρίξει περισσότερα από 1.200.000 παιδιά και τις οικογένειές τους. Παιδιά θύματα κάθε μορφής Βίας, Παιδιά θύματα Εξαφάνισης, Παιδιά με προβλήματα Υγείας, Παιδιά που βρίσκονται ή απειλούνται να βρεθούν σε κατάσταση φτώχειας, έχουν βρει λύση.

*Από το ημερολόγιο του Ανδρέα Γαννόπουλου, 9-11-1995

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΜΟΡΦΗΣ ΒΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΘΥΜΑΤΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

☎ 11040 (αστική χρέωση)

@ info@hamogelo.gr

🌐 www.hamogelo.gr

